Ն. 4227 1899 ՄԱՅԻՍ 25 ՇԱԲԱԹ 1317 ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ 26 ՕՆ ՊԻՇԻՆՃԻ ՍԻՆԻ

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՆ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլեգ	6 այլեգ	3 այլեգ
ԻԹԱՐՊՈԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԻ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

صاحب امتياز: جيوەلكيان

ԵԼԻՎՄԻ ԿԱՂԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ՏԱՐԵԱԿԱՆ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ԹԵՐԹ, 2ԻՆՃԻ վէ 3ԻՆՃԻ սահիպէ	ղշ. 5
Հիւնճիւ ստհիպէ 11ի 10բ. հս.	» 3

Մէվատը նաֆիսյա տաիր պէնտլէր մէհճանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իտտէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սիրամարգլուտա Պապը Ալի Հաւատէինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան ժաթարասընտա տրը։ Բեաֆիֆէի մէվսիտա հադգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՆԼԻԿ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պահրը Սէֆիտ Բուս տօնանմասը գօմանտանը ամիրալ Սքրիտլօֆ՝ Զաբ Իսլանդ Ալէքսանդր զրրհլըսընա բաթիպէն կէչէն սալը կիւնիւ Բիրէյէ եէթիշմիշ տիր։ Լիման մէմուրը Մ. Կինիա՝ ամիրալը զիյարէթ իթմիշ տիր։ Էօյլէնտէն սօնրա ամիրալ Աթինայա կիտէրէք գբալ Թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տրը։ Պահրը Սէֆիտ Բուս տօնանմասը՝ Ֆալէր լիմանընա Թօրլանճագ վէ կէլէճէք այ օրատան կիրիտ, Իզմիր, Սէլանիք, Վոլօ վէ Այնրօզը զիյարէթ իտէրէք, եէնիտէն Ֆալէրէ տէօնէճէք տիր։ Սեպտամբեր այը սօնլարընտա ամիրալը Մէմուրիյէթի խիթամ պուլմագտադը։ Պու միւնասէպէթլէ 3ինճի տէրճէճ ամիրալագտան վիս ամիրալը Թէրֆի օլընճագ վէ քէնտի եէրինէ ամիրալ Ռիֆֆի Թային օլընճագ տրը։

Պահրէտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆ կէօրէ, Սուտանլըլար ըէիսէնին Շերքիսի նամ մահալտէն հարաքէթ իթմիշ օլուպ օլմատընը հէնուզ անլաշըլամամը իսկ տէ, հէր տուրլու իհթիմալթա նազարէն, մումայիւհին Պէյազ Նիլի կէշմիշ օլտընը սէօյլէնմէքտէ տիր։

Մանդոպա կազէթասընդն Պէրլին մուխպիրինին իշարընա կէօրէ, Վատի հաքիմի՝ ահվալը հազրէ հագգընտա Ֆարֆուր հաքիմի իլէ միւզաքէրէ իճրա էյլէմէքտէ իմիշ։ Միւզաքէրաթըն սուրէթը ճերէյանընա պագբըրբա, հէր հալտէ պու կիւնլէրտէ Թարաֆէյն պէյնինտէ պիր իթթիֆագ ադա օլընճագը չիպգէնիպ կէօրիւնմէքտէտիր։

ՏԱԼԽԻԼԻՑԷ

Հապսխանէյէ ումումիտէ մահպուս օլուպ, ճէզալարընդն 3տէ 2 գրսմընը իքմալ իտէն 53 էրքէք վէ 3 գառընդն տէֆթէրի պա իրատէի Սէնիյէ Թանզիմ օլընբպ խաքիբաի Շահանէյէ Թագտիմ օլընտընը կէպի, Թալրա հապսխանէլէրինտէ պուլընբպ, ճէզալարընդն 3տէ 2 գրսմընը իքմալ իտէնլէրին խիմէրինին տաիր գրթա տէֆթէրին տաիր Թանզիմ վէ իրալի՝ պա իրատէի Սէնիյէ հէր Թարաֆա էմր օլընմըշ տրը։

—Վան վալիսի սաատ. Թահիր բաշա հազրէթլէրի՝ պէրապէրինտէ սաատ. Հիւսնի բաշա իլէ վիլայէթ մուավինի իզզ. Յովհաննէս Ֆէրիտ էֆ. վէ վիլայէթ մէմուրլարընդան տիկէր պաղը զէվաթ վէ սէրմիւհէնտիս Նէճաթի էֆ. պուլընտընը հալտէ, Վան վէ էիվարը էքինլէրինի սուլայան վէ 4-5 սաաթ ուզագըգտա պուլընան Ցօնի վէ Քէչիլ կէօլլէրինի կէօղտէն կէչիրտիքտէն սօնրա Վանա տէօնմիւշլէր տիր։

—Վան վիլայէթինճէ Թայինի լազմ կէլէն հէր սընրքի մէմուրլարըն Թայինլէրինտէն էվվէլ, սրքաթը գանունիյէյի հալդ օլուպ օլմարգլարընը Թէագիգ վէ Թահգիգ իթմէք իւզրէ, Վան նահիյի Հաֆիզ պէյին ըիյասէթի ալթընտա վիլայէթ մուավինի իզզ. Յովհաննէս Ֆէրիտ վէ տէֆթէրտար վէքիլի Ռիֆաթ վէ մէճլիսը իտտարէ ադասընան Մէհմէտ աղա իլէ Ալէտիս էֆ.լէրէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիոն թէշքիլ գըրընմըշ տրը։

—Կէչէն ճումա կիւնիւ Սէլամլըգ ալայընտան սօնրա հուզուրը Շահանէյէ գապուլ պույրըլան Դարատաղ սէֆիրի Մ. Պաքիչ՝ Դարատաղ ըրէնսինին պէօյիւք մախտումը ըրէնս Ցանիլօնը՝ ըրէնսէս Ժուլթա տը Մէքլէնպուրկ իլէ իզտիվաճլարընը ըրէնս նամընա Զաթը Շահանէյէ Թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

—Ա.յասօֆէա ճամիսինին Թամիրինէ պաշլանճաղընտան, պու Թամիրին նէ գատար մասրաֆլա պաշա չըգաճաղընը Թախմին իթմէք իւզրէ պիր գօմիսիոն Թէշքիլ օլունմըշ տրը։ Շիմտիլիք 3000 լիրա սարֆընա մէճլուսունէյէթ իթա պույրըլմըշ տրը։

—Պէօյիւքտէրէ եանկրընտա եանան եէրլէրին ախշապ օյարագ եարըլմասընա իրատէի Սէնիյէ չէրեֆսուտուր պույրըլմըշ տրը։

ՍԻՒՆՆԷԹ ՏԻԵԻԻՆԻ

Էվվէլճէ տախի եազարզըմզ վէճճէլէ, սիւննէթ տիւյիւնինին իճրասընա տիւն սապահ պաշլանմըշ տրը։ Էվվէլա Եըլտրզ սէրայընտա Զաթը հազրէթը Բատիշահի իչիւն տուալար օգունուպ, պատէհու Մապէյն մուդիգասը Համիտիյէ մարշընը չալմայա պայլայարագ, սաաթ 3իւ 25 կէչէ Շահզատէի ճիվանպաթի տէվ. նէճապ. Ապտիւլ Բահիմ էֆ. հազրէթլէրինին սիւննէթլէրի օրէրաթէօր սաատ. ճէմիլ բաշա հազրէթլէրիյէ ճէրրահ գայմագամ իզզ. Հիւսնիւ պէյ Թարաֆընտան իճրա օլունմըշ տրը։

Սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ Շահզատէ տէվ. նէճապ. Սիւլէյման վէ Շէվքէթ էֆ.լէր հազարաթը մախտումարընդն սիւննէթի՝ Օրթաքէօյտէ քեահն տարիրէրինտէ իճրա օլունմըշ, վէ մէսարիֆլէրի ճէպը Հիւմայունատան իհսան պույրըլմըշ տրը։

Սէրեավէրը հազրէթը Շէհրիյարի աթուֆ. Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրինին մախտումարընդն սիւննէթլէրի տախի տիւն Դուրու չէշմէտէքի եալըսընտա իճրա օլընմաղա պաշլամըշ տրը։

Քէզալիք Շալէ քէօշկիւնտէ տախի տիւն սապահ սիւննէթ տիւյիւնիւ իճրա օլընբպ, պունտա Սաատը էսպագ իւպհ. տէվ. Սաիտ վէ Սէրասքէր տէվ. աթուֆ. Ռիզա բաշալար հազարաթընդն մախտումարըյլա, Խորիճիյէ նազրը տէվ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինին հէմշիրէզատէլրի, միւթէվէֆա Ահմէտ էյուպ բաշանդն մախտումարը վէ պաղը պէնտէկեանը հազրէթը Շէհրիյարի մախտումարընդն, եանի ճէման 20 գառար չօճուգընդն սիւննէթլէրի իճրա օլընմըշ, վէ պունլար իչիւն Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն կէօնտէրիլէն գըյմէթտար օյունճագլար վէ նազար Թագըմլարը քէնտիլէրինէ տաղընտըլարընը կիպի, սիւննէթին իճրասընտան սօնրա տախի Մապէյն միւշիրի տէվ. Ղազի Օսման բաշա վէ սէր գուրէնի հազրէթը Բատիշահի աթուֆ. Հաճի Ալի պէյ հազարաթը կէլէրէք, սէլամը Շահանէյի Թէպլիղ պույուրմըշլար տրը։

Մէզբիւր քէօշքտէ մուդիգի Հիւմայունատան ինճէ սաղ Թագըմը իճրաի ահէնկ իթթիկի կիպի, հոգգապաղար տախի իճրաի հիւնէր իթմիշ վէ կէճէ խայալ օյնաթըմըշ տրը։

Քէզալիք տիւն սապահ սաաթ 4-ատ Սէրկի տաիրէսինտէ 225, Եըլտրզ խասթախանէսինտէ 230, Կիւմիւշ սույու գըշլասընտա 582, Ցարիւշ Շէֆգատտա 400 վէ Հայտար Բաշա խասթախանէսինտէ 338 չօճուգ սիւննէթ իտիլմիշ տիր։ Պու միւնասէպէթլէ մէզբիւր տաիրէլէր պիր չօգ պայրագ վէ սաիրէ իլէ տօնատըլըպ միւքէմմէլէն Թէֆիրիշ իտիլմիշ վէ չօճուգլար սիւննէթ իտիլտիքճէ էվվէլճէ հազրլանմըշ օլան միւքէմմէլ գարէօլալարա եարբիրլմագտա պուլընմըշ տրը։ Սիւննէթլէրի իճրա օլընան չօճուգլարա պայկընլրգ կէլմէմէք իւզրէ միւթէմատի լիմանլար տաղրըլմագտա պուլընմըշ, վէ ֆէրահլանմագ իչիւն եէլբաղէլէր վէրիլմիշ տիր։ Քէզա քէնտիլէրինի էյլէնտիրմէք իչիւն տիւն տաղամա գատար չօճուգլարընն եամըշ օտրգլարը գօվուշլարտա մուղիգա վէ ինճէսազ Թագըմլարը իճրաի ահէնկ իտտէրէք գօվուշլարը տօլաշտրգլարը կիպի, պունլարընն էօնիւնտէն տախի պիր Թագըմ սօյթարիլէր վէ ճուրճիւճաբլար կիտէրէք հալու հէյէթլէրիյէ եալընընը չօճուգլար տէյիլ պէզիւքլէրի պիլէ կիւրմիւրմիշլէր տիր։ Կէճէ տախի խայալ վէ սաիր օյունլար իճրա իտիլմիշ տիր։

* *

Համիտիյէ չօճուգլար խասթախանէսինին ըէսմը քիւշատը

Էվվէլճէ տախի պիր գաչ տէքա եազարզըմզը վէճճէլէ, Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն 18000 լիրա իհսան պույրըլարագ Շէյխիտ եաբըլան վէ մունթազամ սուրէթտէ տէօչէնէն չօճուգլարա մախտուս Համիտիյէ խասթախանէսինին ըէսմը քիւշատը տիւն իճրա օլունընը, խիթամընտա սիւննէթ տիւյինի տախի իճրա գըլընմըշ տրը։

Մէզբիւր խասթախանէսինին ֆախրի Թագվալէրինտէն ֆէրիդ սաատ. հաճի Նաֆիզ բաշա վէ սաատ, Ցօգթ, Խորասանճեան Միքայէլ էֆէնտի հազարաթը յլա, կէօզ Թապիպի պինպաշը Իսատ վէ սիւննէթ տիւյինիւ իչիւն էմրը իտարէյէ մէմուրօտուն անպարը. միւտիրի Զէյա վէ խասթախանէսին միւտիրի պինպաշը Ֆաիզ պէյլէր վէ խասթախանէսինին ֆախրի վէ մուվազզաֆ Թապիպլէրի վէ սաիր մէմուրլարը հազը օլաբգլարը վէ բարմաղլըզ խարիճինտէ տախի էրքէք վէ գառընն պինլերճէ էհալի հազը պուլընտըզը հալտէ ըէսմը քիւշատ իճրա օլընըպ, խասթախանէսին մուխթէլիֆ տաիրէլէրինին գաբուլարը էօնինտէ գուրպանլար քէսիլիպ, խասթախանէսին իմամը Թարաֆընտան տուալար օգունմըշ վէ հազրուն Թարաֆընտան տախի լուչ տէֆա «Բատիշահըմ չօգ գաշա» տուասը նիտա խիլմիշ տիր։

Պատէհու սիւննէթ տիւյինիւնին իճրասընա պաշլանըլըպ, սիւննէթ իտիլճէճէ 100 գառար չօճուգլարա իհսանը հազրէթը Բատիշահի օլան ըէնկեաբէնկ լահօրիտէն եաբըլմըշ էնթարի, խըրգա, ֆէս, պօթին, չօրապ, վէ նազար Թագըմլարը տաղըտրլրպ խուսուսի գօվուշլարա կէօթիւրիւմիշ վէ օրատա սիւննէթլէրի իճրա իտիլմիշ տիր։ Սիւննէթ սաաթ 9տա խիթամ պուլուպ, պատէհու քէնտիլէրէ վէ բէատր վէ վալիտէլէրինէ վէ սաիր հազրընան միւքէմմէլ Թաամլար վէրիլմիշ տիր։ Սիւննէթլէրի իճրա օլունան չօճուգլարա Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն իհսան պույրըլան աթիյէլէր տաղրըլմըշ տրը։

Գայմագամ Հիւսամէտտին էֆ. ըէսմը քիւշատ էսնասընտա խասթախանէսին ֆօթօկրաֆիրը, վէ ֆօթօկրաֆիի հազրէթը Շէհրիյարի Ապտուլահ պիրատէրլէր տախի սիւննէթտէն սօնրա չօճուգլարը ըէսմէրինի ալմըշլար տրը։

Սիւննէթի հէնուզ պաշլանըլտրը արբատա, Ինկիլթէրա սէֆարէթի թէրճէմանլարընտան պիրինին զէվճէսի մէզբիւր խասթախանէյէ կիթմէքլէ, հէյէթը իտարէ Թարաֆընան հիւսնի գապուլ օլունարագ քէնտիսինէ լիմանթա վէ ստիրէ իքրամ իտիլմիշ տիր։ Մումայիւհա՝ պու խասթախանէտէ Թէտավի իտիլէճէք խասթա չօճուգլարիչիւն նէ իճրէթը ալընաճաղընը սօրմագլա, խասթախանէնին մէսարիֆի ճէպը Հիւմայունատան իհսան պույրըլարագ հէր միլլէթ վէ մէզհէպտէն օլան չօճուգլարընն մէճճանէն Թէտավի իտիլէճէքլէրի ճէվմալը վէրիլմիշ տիր։

ՃԻՆԱՃԷԹ

Ցիւն սապահ սաաթ 11 բատտէլերինտէ Ցիվան Լեօլունտա Ֆալը Բաշա ճատտէսի ճիվարընտա պիր ադասատա պիր ինան նաշը պուլընմըշ տրը։ Քէյֆիյէթ զապբճաճա խապէր ալընարագ, իճրա օլունան Թահգիգաթ նէթիյճէսինտէ, գաթլ օլունանընն՝ Զաբէր Դարուսընտա Իսքէնտէր Պողազընտա գավաֆիլզ իտէն 28-30 եաշլարընտա Արտաշ Նամընտա պիրի օլուպ, էվվէլքի կիւնտէն պէրու զայատա օլտուղը անլաշըլմըշ տրը։

Գաթլ օլընան Արտաշըն պողազընդն պաղը եէրլէրինտէ պօղմագ ալէմէթլէրի օլմագ իւզրէ իր չըզդալարը վէ պաշընն պիր գաչ եէրինտէ տախի ուսթուրա եարասը կէօրիւլմիւշ տիր։ Պունտան պաշգա իւզէրինտէն պիր Թագըմ սէնէտ վէ սաիր էվրագ պուլընմըշ տրը։ Պու սէնէտլէրտէն պիր իքսիսի տէ Թաշճեան Սարգիս էֆ. իմզասընը հավի պուլընմաղլա, մումայիւհէյհ ճէլպ օլընըպ իսթիֆվալընտա պէօյլէ պիր ատամ Թանրմատընընը վէ պէօյլէ քիմսէ էլինտէ սէնէտի պուլընմատընընը սէօյլէմիշ տիր։ Դաթիլէր արանընընյօր։

ՂԱՆԻ ՊԷՅԻՆ ԴԱԹԻԼԻ

Ցէրատատէթ ճինայէթ Մահքէմէսի ըիյասէթը ալիյէսի Թարաֆընտան կազէթալարա կէօնտէրիլէն միւզաքքէրէ տիր.

Կէչէն դէկտ.ին 10ընճը չարշէնպիհ կիւնիւ ագշամը սաաթ եարըմ բատտէլերինտէ Պէյօղլունտա Բուռնէլի խանընտաքի մահալլէպիճի տիւքքէանընտա գայմագամ Ղանի պէյի ճէրհ վէ գաթլ էյլէտիկի իստտասընյլա մաղնուն ալէյհ օլան օրթա պօյլու, սիյահ սաչ վէ սագալը վէ պըյրգալը վէ էսմէր պէյնպլի էլա կէօզիւ, միւտէվվէր անը Հաֆիզ Էսմէր բաշանդն ֆիրար իթմէսինտէն, վէ իճրա օլունան Թահգիգաթ վէ Թէտգիգաթը իսթինթագիյէ իւզէրինէ հէյէթը իթհամիյէտէն ճինայէթլէ իթհամընա գարար վէրիլմէսինտէն նաչի Ուսուլը Մուհաքէմաթը ՃԷզաիյէ գանունընդն 371ինճի մատտէսի մուճիպինճէ մուամէլէի միւգթազիյէ իյգիա, վէ մուհաքէմէի ղըյապիյէսի պիրիճրա գանունը ճէզանդն 174ինճի մատտէսինին ֆըգրաի էվվէլիսինէ Թէվֆիգէն 15 սէնէ միւտտէլէ քիւրէկէ գօնուլմասընա, վէ 31ինճի մատտէի գանունիյէ մանթուգընճա հուգուգը մէտէնիյէտէն իսգաթրյա մալլարընն հաճզընա Մահքէմէի ճինայէթտէն հիւքմ օլունմըշ, վէ զիրբ օլունան Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզաիյէ գանունընդն 377ինճի վէ 378ինճի վէ 381ինճի մատտէլէրիյէ մէվատը սաիրէսի ահքէամընա Թէվֆիգը մուամէլէ օլունմասը մէրճիինէ պիլտիրիմիշ օլմաղլա, իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլընտը։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Վան Հոգեւոր Հովիւ Ալանեան Դեր. Տ. Ներսէս Սրբազան իլէ Տ. Վահրիճ վարդապետին մայիս 20տէ Վանա միւվասլէթ իթթիքլէրինի՝ Վան Առաջն. Տեղապահը Աղազատեան Տ. Ստեփան վարդապետ՝ պա Թէլէկրաֆ Բաթրիգխանէյէ պիլտիրմիշ տիր։

——

Ալանեան Տ. Ներսէս Սրբազան՝ պու սապահ Վանտան Բաթրիգխանէյէ պիր Թէլէկրաֆ չէքէրէք, միհճաճիյն իչիւն 300 լիրա Թալէպ իթմիշ տիր։

——

Ալանեան սաատ. Ստեփան բաշա հազրէթլէրի՝ Խամախալ սրֆաթըլլա Խասքէօյտէքի Գալֆաեան գրզլար Որբանոցընա չիմտիյէ գատար իճրաի նէզարէթ իթմէքտէ օլուպ, լաքին Բաղ. Ժողովին իճթիմաը ախիրինտէ, Բաթրիգխանէ պիտտէ գօմիսիոնընա ադա նասպ օլընմասը իւղէրինէ, Զայեան սաատ. էլեաս էֆ. հազրէթլէրի՝ բաշի միւշարէյլէյհին եէրինէ Գալֆաեան Որբանոցա Խնամակալ նասպ օլընմըշ տրը։

——

Վան միհճաճիյնի իչիւն Իսքէնտէրիյէտէ 100ի Նուպարեան Պողոս բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան օլմադ իւզրէ 224 ինկիլիզ լիրասը իանէ Թօրլանըպ, միւնասիպ կէօրտիւկի սուրէթտէ մագսէտինէ Թախսիս իթմէք իւզրէ մէպլաղը մէզպուր՝ միւշարէլէյհ Պողոս բաշայա Թէվֆի օլունմըշ տրը։

——

Նուպարեան սաատ. Պողոս բաշա հազրէթլէրի՝ մայիս 11տէ ֆամիլեասըյլա պէրապէր Իսքէնտէրիյէտէն Ֆրանսայա կէթմիշ տիր։

——

Բաղ. Ժողով աղասընտան Զայեան սաատ. Էլեաս էֆ. հազրէթլէրի՝ Իզմիտին Առաջնորդ մէսէլէսի հագգընտա մալիմաթ ալմագ իւզրէ պու հաֆթանընն նիհայէթլէրինտէ Իզմիտէ ադիմէթ իտէճէկինտէն, մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտա չիմտիյէ գատար Բաթրիգխանէյէ կէլէն էվրագ վէ մուհարրէրաթ՝ լիճճիւթթէգիգ էֆ.ի միւշարէլէյհէ Թէսլիմ օլունմըշ տրը։

Մէմուաթա կէօրէ, Զայեան Էլեաս էֆ. հազրէթլէրի՝ Իզմիտէ եալընը պիր գաչ կիւն գալաճագ վէ օրատան Եալըվա-գաբլըճաալարընա կիտէճէք տիր։

——

Իքի կէօղտէն ալիլ օլտրը հալտէ պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու Վանտա պիր Որբանոց իտարէ իթմէքտէ օլան Երամեան Համբարձում էֆ. պու քէրրէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ պիր Թահրիրաթ իրսալ իտէրէք, Վանտա հիւքմիգէրմա օլան միւզայիգատան տօլայը 80 լիրա պօրճա կիրիֆթար, վէ Որբանոցը գաբամադա մէճպուր օլտրզընը արզ ու իշար իթմիշտիր։

——

Մբսրը Գաւառ. Խառն ժողովը՝ իւչ հաֆթա ադտէմ Առաջ. Տեղապահ Փափազեան Դեր. Տ. Յակոբ Աղոտ Սրբազանըն իսթիֆասընը գապուլ իթմիշ օլտրզը հալտէ, կէչէն հաֆթա մէճլիսը մէզքիւր՝ մէմուրիյէթտէն գաթիէն չէքիլմէզտէն էվվէլ, հագգընտա Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսընան պիր Թահրիրաթ վիւրուտ իթմիշ օլան պիր գարը գօճա մէսէլէսինի Թէսվիյէ իթմէսինի մումայիյ Առաջն. Տեղապահտան Թալեպ իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Թօգատտան եազըլտրզընա կէօրէ, օն սէնէտէն պէրու չէհրը մէզքիւրտէն պիր սաաթ գատար պուտու մէսաֆիէտ քեահն պիր վանքա չէքիլիպ իսքեան իթմէքտէ օլան վէ էրմէնի Գաթօղիք ըէհապէյնինտէն պուլընան 90 եաշընտա Պաթմանեան Յարութիւն վարդապետ՝ սոն կիւնլէրտէ պիր սապահ քէնտի եաթաղը տէրունինտէ պօյնունտան պօղուլու պուլընմըշ օլմաղլա, վուգուբ հալ հիւքիմէթէ խապէր վէրիլմիշ վէ հիւքիմէթ տախի միւթէճասընը արամաղա չըթապան օլմուշ տրը։ Խըրսըզլըգ իչիւն իշպու ճինայէթին իրթիքապ օլընընը զանն օլընը յոր։

——

Իսկիւտար Ս. Խաչ քիլիսէսի Մանկապարտէզինին սէնէլիք զիյնէթի էվվէլքի բաղար կիւնիւ Ս. Կարապետ քիլիսէսի քարոզիչի Դանիէլեան Դեր. Տ. Ներսէս վարդապետին Թահթը ըիյասէթինտէ իճրա օլունըպ, բաբօրթօսը գրաաթ օլունմըշ տրը։ Հոգաբարձութիւն՝ պէշէր ղշ.ուրգ 200 տավէթնամէ թէվզի իթմիշ, վէ պունտան պին ղշ. հասը օլտուղը կիպի, սաիր հէտիյէլէր տախի վէրիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարլին 5 յունիս.—Ցիւնքի կիւն գբալ Թարաֆտարլարը Թարաֆընտան իճրա օլընան նիւմայիշ իւզէրինէ, հիւքիմէթ՝ էլէքթրիգլի արապա (օթօմոպիլ) գլիւպինին գարանմասընը էմր իթմիշ տիր։ Բուայյալ սօգաղընտաքի գլիւպտէ Թահարբիյաթ իճրա օլունմըշ տրը։

Ցիւնքի հատիսքէտէն տօլայը Մէճլիսը մէպուսանտա՝ դայէթ հէյէճանամիզ միւզահասալար ճէրէյան իթմիշ տիր։ Գրալ Թարաֆտարը մէպուսանտան Մ. տը Լաբժանթաժ՝ հէյէթը հիւքիմէթէ վէ բէիսը ճիւմհուրա գարշը չէտիտ լիսան գուլլանտընընտան տօլայը, Մէճլիսը մէպուսան՝ մումայիյհ մէպուսընն մէճլիստէն Թարա օլունմասընա գարար վէրմիշ տիր։ Բէիսը վիւքէլա Մ. Շարլ Ցիւբիւի՝ խրատը քէլամ իտէրէք, հիւքիմէթի քիմսէ խֆիա վազիֆէտէն մէն իսէմէզ օլտուղընը պէյան իթմիշ, վէ հագգընտա էմնիյէթ գուրսաը Թալեպ էյլէմիշ օլմաղլա, 173 բէյ գարշը 326 բէյ իլէ մէճլիս՝ պու Թալեպէ մուվաֆֆաք իթմիշ տիր։

Եիւզպաշը Տրէյֆիւսի եէնիտէն մուհաքէմէ իտէճէք օլան Ռէն չէհրի տիվանը հարպընն վէրէճէկի գարարատան սօնրա, Տրէյֆիւսին իլք մուհաքէմէսի էնասընտա հարպիյէ նազրը պուլընան վէ տիվանը հարպս կիզի էվրագար Թէպլիղ իտէն ժէնէրալ Մէրսիէին մահքէմէի քիւլարատա Թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասընա հիւքիմէթ գարար վէրմիշ տիր։

Մէճլիսը մէպուսան՝ իշպու Թաագիպաթը սուլիյէյի 238 բէյէ գարշը 299 բէյ իլէ էսասէն գապուլ իթմիշ տիր։

Էսպագ բէիսը վիւքէլա Մ. Պրիսօնըն Թեքլիֆի իւզէրինէ Մէճլիսը մէպուսան՝ մահքէմէի Թէմիզ գարարընընն Ֆրանսատա պիլմիմէ նահիյէլէրտէ իլան իտիլիպ տուվարլարա եարբլարըրլմասընա 212 բէյէ գարշը 307 բէյ իլէ գարար վէրմիշ տիր։

ՍՈՒԼՀ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Լա Հէյ 29 մայիս.— Պու կիւն ագտը իճթիմա իտէն պիրինճի գօմիսիօն՝ գալէ վէ սէֆինէլէր թօբլարը հագգընտա մէյտանա գօնբլան պագը թահտիտաթը միւզաքէրէ էյլէմիշ տիր։

Թէրքը սիլահ հագգընտաքի միւզաքէրաթ էհէմմիյէթը միւթառէ իլէ թառագիպ օլընը յօր։ Նէթիյճէնին էվվէլքի թախմինլէրէ եագլաշաճաղը գավիէն զանն օլընը յօր։

Հաքէմ ուսուլինի միւզաքէրէ իտէն իւչունճի գօմիսիօնը միւզաքէրաթը վէ մէզքիւր գօմիսիօնը չիւպէսի օլարագ կէչէն գօնֆէրանսա թէպլիղ իտիլն մուխթէլֆ մատտէլէրի միւզաքէրէյէ թախսիս իտիլէն չիւպէնին միւթալէաթընազարը էհէմմիյէթի ճէլգ իթմէքտէ տիր։ Շիւպէնին իքմալիյլէ իշղալ էյլէտիկի մատտէլէրի՝ թէրքը սիլահ զէմինինի հազրըլայաճագ, վէ էկէր տէվլէթլէր օ պապտէքի մուգարրէրաթը գապուլ իտէրլէր իսէ, մուհարէպէ վուգուհի իմքէանը օրթատան գալգմըշ օլաճագ տիր։

Ռուսիանն թէքլիֆի իլէ միւզաքէրէ օլունմագտա օլան հաքէմբըլանը կէչէն հաֆթա ինկիլիթէրա մուրախխասընն տահմի պիր հաքէմ մէճլիսի հագգընտա տէրմէյան էյլէտիկի թէքլիֆի իլէ իքմալ իտիլմիշ օլաճագ տիր։ Պու բըլան գապուլ իտիլէճէք օլուր իսէ, պիլճիւմէ տէվլէթլէր վէ հաթթա գօնֆէրանսա իշթիրաք իթմէյէն հիւքիւմէթլէր պիլէ ղայէթ քիֆայէթլի սուրէթտէ թանզիմ օլընան պու մահքէմէյի հաքէմ իթթիխաղ իտէպիլէճէքլէր տիր։ Հիչ պիր թարաֆը զարար վէ եա ֆահտէսի տիւշիտիրմէյէրէք, ղայրէթ պիթարաֆանէ վէ ատալէթքարանէ պիր սուրէթտէ թէքլիֆ իտիլէն պու բան ատի բօյնթիգա մուամէլաթընա նիսպէթէն ֆահտէլի կէօրիւմէքտէ տիր։

Սըր Ճօլիյն Բավլէօթըն չայանը թաթպիգ պիր սուրէթտէ թէքլիֆ էյլէտիկի հաքէմ ուսուլինին պաշլըճա մատտէլէրինի պու կիւն զիքր իտէլիմ։ Մումախէյհին թէքլիֆ էյլէտիկի մահքէմէյէ «պէյնէլմիլէլ տահմի թէվասսութ մահքէմէսի» նամը վէրիլիյօր քի, պու տա բօյնթիգա վասթաղարը յա իխթիլաֆլարը հալ ու թէսվիյէ իտէմէյէն հիւքիւմէթլէրին իչինի սուրէթը միւսիհանէտ ֆալ իթմէք մագսէտիյլէ թէշքիլ օլընաճագ տիր։

Մէզքիւր մահքէմէյէ հէր նէ զէման իսթէնիլիր իսէ միւրաճաաթ օլընապիլէճէք տիր։ Մէզքիւր մահքէմէնին մուամէլէլերի վէ նիզամլարը՝ ագտ իտիլէճէք օլան պէյնէլմիլէլ մուգավէլէնամէտ միւնտերիճ ահքաամ տարիէսինտէ իտարէ օլընաճագ տիր։ Պէրն եախօտ Լա Հէյ վէ եա Պրիւքսէլ շէհրլէրինտէն պիրինտէ տահմի պիր տաիրէ թէէսիս իտիլէճէք, վէ էվրագ մահզէնի օրատա պուլընաճագ տըր։

Պու շէհրլէրտէն պիրի՝ թէվասսութ մահքէմէսինին պիլճիւմլէ ուսմուրը մուամէլաթը ըսմիյէսինէ մէրքէզ օլաճագ տըր։

Մահալը մէզքիւրտէ պիր քէաթիպը խուսուսի իլէ մահքէմէյէ լիւզումը օլան պիր զաթ սուրէթը տահիմէտ իգամէթ իտէճէք տիր։ Պու իքի մէմուր հէր նէ զէման պիր հիւքիւմէթ թարաֆընտան միւրաճաաթ վուգու պուլուրսա, հէյէթ մահքէմէյի իճթիմայա տավէթ իտէճէք տիր։ Հաքէմ ինթիխապընա կէլինճէ, պու տա մուգավէլէնամէյէ իմզա իտէն հիւքիւմէթլէրտէն իկնթիլաֆ իւզրէ պուլընան հէր պիրի էրզապը լիյագաթ վէ ֆազիլէթտէն օլմագ իւզրէ իքի պէօյուք վէ մարուֆ զաթըն իսմլերինի պիլինթիխապ տիկէր տէվլէթլերէ պիլտիրիճէճէք, վէ օ իքի զաթ՝ մահքէմէնին ֆախրի ազասը օլաճագլարընը։ Նայէտ պունլատան պիրի վէֆաթիտեր, վէեախօտ պաշգա պիր սէպէպտէն տօլայը մէվգէը աչգ գալը իսէ եինէ այնը սուրէթլէ տիկէր պիրինին ինթիխապ օլունտըը՝ տէվլէթլերէ պէյան իտիլէճէք տիր։

Միւնազաա իտէն իքի հիւքիւմէթ պու մահքէմէնին իսրամէթինէ լիւզում կէօրտիկի թագտիրտե, իտարէի մէրքէզիյէտէ պուլընան քէաթիպը խուսուսիյէ մալիմաթ վերէճէք վէ օ տա մահքէմէ հէյէթինին երքեանընը պիր լիսթա սուրէթինտէ՝ միւրաճաաթ իտէն հիւքիւմէթլերէ պէլտիրիճէճէք, վէ օ հիւքիւմէթլեր պու լիսթատան հաքէմ օլաճագ զէվաթը ինթիխապ էյլէյէճէքլէր տիր։ Մամաֆիհի միւնազաա իւզրէ պուլընան հիւքիւմէթլեր պու լիսթա իսմլերի պուլընմայան տիկէր զաթլարը ինթիխապտա սերպէսթ գալաճագլար տըր։ Պու սուսուրէթլէ ինթիխապ իտիլէն զէվաթ՝ միւնազի տէվլէթլեր թարաֆընտան թային օլընան զէմանտա իճթիմա իտէճէք օլան մահքէմէյի թէշքիլ էյլէյէճէքլէր տիր։

Մահքէմէ՝ իտարէի մէրքէզիյէտէ ագտը իճթիմա էյլէյէճէք իսէ տէ, ալէգատտար հիւքիւմէթլերին թալէպի եախօտ միւնասէպէթ վէ լիւզում վագը օլմասը վէ եա հալ ու զէման իգթիզա իթտիրմէսի թագտիրլերինտէ պաշգա եէրլերտէ տահի ագտը իճթիմա էյլէյէճէքլէր տիր։ Պու մուգավէլէնամէյէ վագը իմզա իթմէյէն հիւքիւմէթլեր՝ լէտէլիյճապ մահքէմէտէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթընը չէրթիթինտէն իսթիֆատ իտէպիլիյօրլար։

Մուգավէլէնամէ իմզալանագը զէման ալէգատտար օլան հիւքիւմէթլեր՝ պէշ ադատան վէ պիր քէաթիպտէն միւրէքքէպ տահմի պիր մէճլիսը իտարէ թէշքիլ, վէ պու մէճլիս քէնտի գօնթրօլը ալթընտա պիր իտարէի մէրքէզիյէ թէէսիս իտէճէք տիր։

Մէճլիսը իտարէ՝ տարիէնին մումէլաթ, գանունն վէ նիզամաթընը թային իտէճէք վէ մահքէմէնին մուամէլաթընա տաիր զուհուրի մէյհուզ օլան պիլճիւմլէ մէսէլէլեր իլէ իտարէի մէրքէզիյէտէն թէվտի իտիլէճէք իշլերի թէսվիյէ էյլէյէճէք, պունըն մէմուրլարընը նասպ ու թայինինտէ ըշյինտէ միւսթագիլ օլաճագ տըր. պունտան պաշգա մէմուրլարըն մաաշլարընը թային իտէճէկի կիպի, մէսաբիֆը ումումիյէտի տախի գօնթրօլ իտէճէք տիր։ Պու մէճլիս պիր ըհես ինթիխապ իտէճէք տիր. իւչ ադա՝ պիր սուլհ մէճլիսի թէշքիլ իտէճէք վէ պու մէճլիսին գարարընտաքի իթիպար էքսէրիյէթը արայա թապի օլաճագ տըր։ Ադանընն միւքեաֆաթլանտըրըլմասը՝ վագը իմզա իտէն տէվլէթլերին մուվաֆֆագաթըյլա վագրթ վագրթ իճրա օլընաճագ տըր։ Պու հիւքիւմէթլեր՝ պու մէճլիսին վէ տարիէի մէրքէզիյէ իլէ իտարէ մէճլիսինին պիլուսումմ մէսաբիֆիֆի միւսավի սուրէթտէ թէէտիյէ իտէճէքլէր տիր։

Լա-Հէյ 1 յունիս.—Ցիւն թէրքը սիլահ գօմիսիօնընին պահրիյէ շիպէսինտէ պէօյիւք պիր ֆաալիյէթ կէօրիւլմէքտէ իտի։ Միւզաքէրէ իտտիլմէքտէ օլան մէսէլէ՝ տէնիզ ալթընա թօրբիլեր մէսէլէսի օլուպ, մէզքիւր թօրբիլերին տէնիզ մուհարէպէլէրինտէ գուլլանըլմամասը խուսուսընտա վուգու պուլան թէքլիֆ՝ Ֆրանսըզ մուրախխասըրը թարաֆընտան շիտտէթլի ըհտա օլունմըշ տըր։ Թէքլիֆը մէզքիւր Ռուսիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան վուգու պուլմըշ օլտուղընտան, Ռուսիա՝ իլգ տէֆա ֆարագ միթթէֆիգի պուլընան Ֆրանսա իլէ շիտտէթլի պիր միւնազայա թութուլմաղա մէճպուր օլմուշ տըր։ Թօրբիլեր մէսէլէսի հագգընտա իթիլֆը էֆֆէքար հուսուլի կէլտիկինտէն, մէսէլէնին՝ հիւքիւմէթլերէ իհալէ իտիլմէսի գարարլաշմըշտըր։ Էլեէվմ հիւքիւմէթլերին պու մէսէլէ հագգընտաքի ճէվապլարընա պէքլէնէճէքտէ տիր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան սիլահ իյճաատընն պիր հուտուտ ալթընա ալընմասը հագգընտա վուգու պուլան թէքլիֆ տախ՝ էճնէպի մուրախխասըրը թարաֆընտան գապուլ օլունմայըպ, թէեագիդ իչուն հիւքիւմէթլերէ թէվտի իտիլմիշ տիր։

1868 սէնէսի ճէնէվրա մուգավէլէնամէսի ահքեամընը թէեագիդ մէմուր օլան գօմիսիօն՝ միւզաքէրաթընտա բէք իլէրլէյիպ, էլեէվմ խասթախանէ վաբօրարընը յա պիթարաֆ էֆրատ թարաֆընտան տէնիզ իւզէրինտէ մէճրուհլարընն հրմայէ իտիլմէսի մէսէլէլերի հէման հալ օլունմագ իւզրէ տիր։

Եալընըզ Ամերիգա վէ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթլերի պու պապտէ պիրագ միամանաթ իպրազ իտուպ, պու մէսէլէլերին՝ պէյնէլմիլէլ մէճպուրիյէթ հալինի ալմամասընը թալեպ իթմէքտէ տիրլեր։ Պու թէքլիֆ վէ թավսիյէ՝ միւնազաատա պուլընան հիւքիւմէթլերճէ պիր հարէքէթը խուսուսիյէթքարանէ կիպի թէլագգը օլունմայաճագ տըր։

4 մարտ.—Թէվասսութ թալեպի վէ եախօտ թէքլիֆի տայմա հաքէմ թէքլիֆինէ միւրէճճահ սայրլաճագ իսէ տէ, հաքէմ ուսուլի տէ՝ ահվալէ կէօրէ պաղէն թալեպ վէ եախօտ ըէտտ իտիլտիկի հալտէ պիլէ թէքլիֆ իտիլէճէք տիր։

5 մարտ.—Միւնազաատա պուլընան հիւքիւմէթլեր՝ միթթէֆիգէն թէվասսութ վէ եախօտ հաքէմ ուսուլինի գապուլ իթմէտիքճէ վէ խուսուսի պիր մուգավէլէնամէ պուլընմատըգճա, հաքէմ հէյէթի՝ միւնազաատա պուլընան մէսէլէյի բույէթէ սէլահիյէթտար օլմայաճագ տըր։

6 մարտ.— Թէվասսութ վէ եախօտ հաքէմ ուսուլի՝ իյճապը հալինտէ մէճպուրի թութուլաճագ տըր։

Եալընըզ գօնթ Նիկրա՝ պու իյճապը հալին նէտէն իպարէթ օլաճաղընը թային էյլէմէմիշ տիր։

ԳՈՒՊԱ ԱՏԱՍԸ

Գուպատա ասիլէր օրտուսընին տաղըտըլմասը թէտպիրլէրինինն ալը մուվաֆֆագիյէթ օլմամասը իւզերինէ, Գուպատան Ամերիգայա արթըգ ասքէր կէրի կէթիրմէմէկէ վաշինկթօնտա դարար վերիլմիշ տիր։

Պիլաքիս Միճթէմէտ Ամերիգա ճիմհուրիյէթինին հարպիյէ նազրը Մ. Էլճէյրին թախմինէտ կէօրէ, էլան 16.000 նէֆէրտէն իպարէթ օլան Գուպա իշղալ օրտուսը՝ պաղը իհթիմալաթա գարշը քիֆայէթ իթմէյէճէք, վէ էն ազը 25.000 նէֆէրէ իպլաղ իթմէք լազըմ կէլէճէք տիր։

Գուպա վալիի ասքէրիսի ժէնէրալ Պրուգ՝ էյալաթ ասքէրի գօմանտանլարընա պիր թահրիրաթ իրսալ իտէրէք, քէնտի պուլընտըգլարը նայիհէնին ահվալը հազրըէսի վէ Գուպա սէրքէրտէլէրինին աթվար ու հարէքեաթը հագգընտա պիր բարօրթօ կէօնտէրմէյէրինի էմր իթմիշ տիր։

Գուպա ատասընա սիլահ կէօթիւրիլմէսի բէք սըգը եասագ իտիլմիշ տիր։

Գուպա ասիլէրինին թէրքը սիլահ իթմէսի մատտէսինէ կէլինտիքտէ, վաշինկթօնտա պաղը իւմէրա վէ զապըթան՝ պունը ասիլէրէ ճէպրէն գապուլ իթտիրմէք իսթէյօրլար. պաղըլարը տա՝ թէվզի օլունճագ 3 միլիօն տօլարը՝ կէրիյէ Միճթէմէտ Ամերիգայա կէօթիւրիլմէսինի վէ եօգսուլըգ վասթասընա Գուպալըլարը իթաաթա մէճպուր իտիլմէյէրինի թէքլիֆ իտիյօրլար.

Մուտախէլէ վէ եախօտ միւնազաա թահրընտա պուլընան մէսէլէնին պիր հաքէմ հէյէթինէ իհալէ իտիլմէսինի թէքլիֆ վէ թավսիյէ իտէճէքլէր տիր։ Պու թէքլիֆ վէ թավսիյէ՝ միւնազաատա պուլընան հիւքիւմէթլերճէ պիր հարէքէթը խուսուսիյէթքարանէ կիպի թէլագգը օլունմայաճագ տըր։

4 մարտ.—Թէվասսութ թալեպի վէ եախօտ թէքլիֆի տայմա հաքէմ թէքլիֆինէ միւրէճճահ սայրլաճագ իսէ տէ, հաքէմ ուսուլի տէ՝ ահվալէ կէօրէ պաղէն թալեպ վէ եախօտ ըէտտ իտիլտիկի հալտէ պիլէ թէքլիֆ իտիլէճէք տիր։

5 մարտ.—Միւնազաատա պուլընան հիւքիւմէթլեր՝ միթթէֆիգէն թէվասսութ վէ եախօտ հաքէմ ուսուլինի գապուլ իթմէտիքճէ վէ խուսուսի պիր մուգավէլէնամէ պուլընմատըգճա, հաքէմ հէյէթի՝ միւնազաատա պուլընան մէսէլէյի բույէթէ սէլահիյէթտար օլմայաճագ տըր։

6 մարտ.— Թէվասսութ վէ եախօտ հաքէմ ուսուլի՝ իյճապը հալինտէ մէճպուրի թութուլաճագ տըր։

Եալընըզ գօնթ Նիկրա՝ պու իյճապը հալին նէտէն իպարէթ օլաճաղընը թային էյլէմէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳՈՅԷ

Էվվէլքի բազար սապահրը ագտը իճթիմա իտէն Ֆրանսա մէճլիսը վիւքէլասընտա վէրիլէն պիր գարար մուճիպինճէ, էլան Բօր-սը-Ֆրանսա պուլընան Սէֆաս նամ իքինճի սընրքի գրուազէօր սէֆինէսի՝ Ցրէյֆիւսի ալմագ իչլուն տերհալ Սալիս (Սէլամէթ) ատալարընա կիտէճէք տիր։

Ցրէյֆիւս Ֆրանսատա Պրէսթ շէհրինի կէթիրիլիպ, յունիս 26տա օրայա միվասէլէթ իտէճէք, տերհալ մէմուրիյնը ասքէրիյէյէ թէսլիմ իտիլէճէք վէ օրատան Ռէն հապսխանէի ասքէրիսինէ նազլ օլունաճագ տըր։

Ռիվայէթէ կէօրէ, մահքէմէի թէմեերդին Ցրէյֆիւս հագգընտա վէրտիկի գարարտա իթթիֆագը արատան իքի ըէյ էքտիք պուլընմըշ տըր։

Մ. տը Պօրբէր՝ Էֆէ պը Բոսկ կազէթասընտա պիր պէնտ նէյը իտէրէք, Ռէն շէհրինին էէնի տիվանը հարպընը՝ Ցրէյֆիւսին պերաթինէ հիւքմ վերմէք իմքանսըլըզընտա պուլընարմագա չալըշաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանըն Սօպրանիէ մէճլիսինին կէչէն ճումտա կիւնքի իճթիմաընտա 14 տարիէի ինթիխապիյէ ինթիխապաթը թատտիգ օլունմըշ, վէ Լուգօվիթ-Կրիւլինին տարիէսինտէ ինթիխապ օլունան պիր մէպուսընն ինթիխապը ֆէսսի օլունմըշ տըր։ Մէճլիսը մէզքիւր տիւն տախի ագտը իճթիմա իթմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էտիրնէ վիլայէթինտէ Սօֆուլը գազասը գայմագամըզը՝ Հավզա գազասը գայմագամը Ահմէտ Հասան էֆ.յէ, Հավզա գազասը գայմագամըզը՝ Մէքթէպը Միւլքիյէի Շահանէ մէէդունլարընտան Մազհար պէյէ թէֆվիզ պույրուլմըշ տըր։

* * *

Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա Նէզարէթի մուհասէպէ գալէմի միամէյյիզը էվվէլի սաատ. Պէհճէթ էֆ.յէ թէրֆիկի ուլէա սընրքը սանիսի, Զօր սանճաղը

)(11)(

ՄԱՐԿԸՐԻԹԻՆ ԳԸԶԸ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Գումբալ գըզը իսմի Բօլին Լամպէր, վէ տիկէրինին ատը մուխթասարճա Բընէ իտի։

Պու հիքեայէնին 20 թըշրինը էվվէլտէ իպթիտա էյլէտիյի մալիւմ տիր. պու մէվսիմտէ կէճէլէր ուզուն տըր, սաաթ ալթը պուշուզտա հէնուզ շաֆագ աթմըշ օլուր։

Բօլին իլէ Բընէ սաաթ ալթըտա չան սէսսիի ալըր ալմազ գալգմըշլար կկինմիշլէր, երգանմըշլար թարանըշլար, վէ տէրս օտասընա էնմէք իւզրէ իքինճի չանըն չալմասընա պէքլէմէքտէ պուլընմըշլար իտի։

Պու սըրատա Բօլին իլէ Բընէ մէքթէպին նիզամաթը խիլաֆընտա օլարագ, բէնճէրէյի աշմըշլար, բանճուրլարը արալըգ իթմիշլեր, վէ արալըգտան Բօլին Լամպէր մահպէսին բէնճէրէյէրինէ աթֆը նազար իթմիշ իտի։

Բընէ արգատաշընտան զիյատէ գօրդագ վէ պէյքի տէ պիրագ տահա մէրագը ազ օլուզընտան, Բօլինին արգասընա այագտա տուրմուշ իտի։

—Բօլին, իթթիյին էյի պիր շէյ օլմայօր, էկէր Մատամ վէ եախօտ մուպասըբլարտան պիրիսի իւսթէ կէլէճէք օլուր իսէ՝ պիզի թագիր վէ թէքտիր իտէր վէ պէյքի տէ պիզի պու քիւչիճէք օտամըզտան չրգարըրլար տա, ումում չօճուգլար իլէ պէրաբէր եաթըրըրլար։ Պուրատա իքիմիզ եալընըզ պաշմըրգա նէ՞ գատտար ըահաթըզ։

Բօլին կիւլէրէք։—Սէն հէր շէյտէն գօրգարսըն, Բընէ, մէքթէպ մէմուրլարընն ճիմէսինին հագգըմըզտա էմնիյէթը թամէսի վար տըր. հիչ պիրիսի պիզիմ հագգըմըզտա պիր կէօնա շիպհէյէ վարմազ։

—Էյլէ ամմա, նի՞չիւն իթտատսըզլըգ իտէլիմ։

—Տայմա պու թարաֆա պագըյօ՞ր մը ատյու անլամագ իսթէյօրում։

—Պագը՞յօր մը, քի՞մ...

—Ֆիմ օլուուղընը պիլիրսին... պէշ ալթը կիւնտէն պէքի հէր սապահ կէօրտիյիմիւզ չու մահպուս իչիւն սէօյլէյօրում։

—Պագըշընտան գօրդարըզըմ չախս իչիւն սէօյլէյօրսըն...

—Պագըշընտան հիչ գօրդաճագ չէյ եօգ... զավալընընն օ սիյահ սաշլարընա, օ սուլուգ լէհճէսինէ ատէթա մէֆթունըմ, վագըտ բէք կէնճ սայըլմազ, էն ազը գըրգ եաշընտա վար իսէ տէ, կէօրիւնիւր քի չէքմիշ օլարը գը էզիյէթ վէ իչքէնճէ երազիւնտէն՝ լէհճէսինէ պազուգլըգ թարը օլմուշ. մամաֆիհի պու ատամ պէնիմ խօշումա կէլիյօր, պու ատամըն խըրսըզ օլմասընընա էմին իմ։

—Գէլէքի տէ գաթիլ տիր։

—Տէլիսին, Բընէ, ատէթա տէլի։

—Նէ՞ եաթայըմ, էլիմտէ տէյիլ, պու ատամը հէր կէօրաճքէ գօրգումտան թիթրէյօրում։

—Բրէֆէքթիւր օթէլինտէքի կէնճ եօլճուռնընն պահսը օլարը զէման հիչ թիթրէմէյօրսըն եա՞...

Բընէ գըզ գըրմըզը քէսիլիզ, մահճուպանէ պիր թավը իլէ։—Հա՞նկը եօլճը... քիմտէն պահս իթտիյինի հիչ անլայամայօրում...

—Ամմա եաթտըն հա՞... քիլիսէյէ կիտեր իքէն իքի տէֆա թէսատիւֆ իթտիյիզ օ չիրին սիմալը, գըվըրճըգ գումրալ սաչը, ինճէ պըյրգը, լաթիֆ պագըրը եօլճըյը ունութարըզընա պէնի՞ մի ինանարրահագարն։ Պէն իսէ՝ սէնի տաղրու պիր գըզ պէլէմիշ իտիմ։ Հիչ ումմազ իտիմ քի, սէն պէօյլէ իքի եիւզլիւք իտէքսին։

7.

Բընէ կիթտիքճէ տահա զիյատէ գըզարարագ։—Իմին օլ քի, Բօլին...

—Սէն տէ էմին օլ քի, էլան ագլըն ֆիքրին օ չիրին տէլիգանլըտա օլուուղընը պիլիրիմ, ատղրուսը չիրին օլուուղընը ինքեաթ իտէմէ.. օթէլտէն չըգալը օն պէշ կիւն օլարը գը հալտէ, գաշ տէֆալար խաթրընա կէթիրտին. կէօրէպիլէճէյինէ զէրրէ գատտար իւմիտին օլա, կէօզիւնիւ բէնճէրէտէն այրըմայաճաղընա հիչ շիպհէմ եօգ...

Բընէ տէրինտէն պիր ահ իտիւզ, ճէվապ վէրմէքսիզին տիւչունճէյէ տալը։

Բընէնին ագլը ֆիքրի քիմ օլուուղընը պիլմէտիյի եօլճուտտա օլուուղընա տաիր Բօլինին իֆթաաեսի բէք ատղրու իտի։ Պու պահսը կէչէն եօլճունընը Բագդալ Ամերիգա վէ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթլերի պու պապտէ պիրագ միամանաթ իպրազ իտուպ, պու մէսէլէլերին՝ պէյնէլմիլէլ մէճպուրիյէթ հալինի ալմամասընը թալեպ իթմէքտէ տիրլեր։ Մամաֆիհի, մէզքիւր իքի հիւքիւմէթին պու թալեպի էքսէրիյէթլէ ըէտտ իտիլմիշ տիր։

Պարսն տը Սթաալ իլէ տիկէր Ռուս մուրախխասլարը՝ թէրքը սիլահ գօմիսիօնընընն ասքէրի չիւպէսինին միւզաքէրաթընտան ասլա մէմնուն պուլընմամագտա տըրլար։ Էվվէլճէ տէ քէշֆ իտիլտիկի վէճճէլ, մէզքիւր չիւպէ ազասը՝ Զար թարաֆընտան իյրատ օլունան թէքլիֆի չայանը գապուլ կէօրէմէյօրլար։ Իւչ կիւնտէն պէրու ճէրէյան իթմէքտէ օլան միւզաքէրաթտան սօնրա նիհայէթ պու կիւն էօյլէնտէն սօնրա Զարըն պու պապտէքի ուսումմ թէքլիֆքէրի ըէտտէն ըէտտ օլընմըշ տըր։ Եալընըզ թիֆքէնք գուրշունլարը իլէ պայոնլա բաթլար մատտէլեր աթըլմասը մէսէլէլերի հէնուզ միւզաքէրէ իտիլիյօր։ Սըր Ճօն Արտակ՝ տիւմտիւմ նամ գուրշունը պէլիդանէ պիր սուրէթտէ միւտաֆէա իթմիշ վէ պու պապտէքի գարար կէլէճէճէք իճթիմա պըրագըլմըշ տըր։

Պաղը հիւքիւմէթլեր մուրախխասլարը պիլիթթիֆագ տիւշման մէմլէքէթինէտ ասքէրի նուֆուզ եիւրիւթմէսինի միւթէզամմին գանունլարը լաղվընը թալեպ էյլէմիշլեր տիր։ Պու գանունլար տօղրուտան տօղրույա հարպ նիզամընտան իլէրի կէլմիշ տիր։ Պու կիւն էօյլէնտէն սօնրա ինկիլիզ վէ Ամերիգա հիւքիւմէթլերինին թէքլիֆլերի հագգընտա իճրաի միւզաքէրէ իտիլմիշ տիր։ Ամերիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան հաքէմ ուսուլինէ տարիբ վուգու պուլան թէքլիֆ ագլ ու հիքմէթէ բէք զիյատէ մուվաֆֆագ օլուպ, պիւթիւն ազա թարաֆընտան քէմալը մէհմունիյէթլէ գապուլ իտիմիշ տիր։

—Իթալիա մուրախխասը գօնթ Նիկրա թարաֆընտան հաքէմ ուսուլի հագգընտա սուլհ գօնֆէրանսընա վէրիլէն լայիհա պէր վէճճէ աթի տիր։

1 մարտ.—Իքի վէ եախօտ տահա զիյատէ հիւքիւմէթլեր արասընտա պիր միւնազաա զուհուր իթտիքտէ, էվվէլա պիր թագտմ իթթիլաֆճույանէ միւզաքէրէլեր իճրաի իտիլտիքտէն սօնրա, Նիհայէթ հէր իքի թարաֆ պիր սուլհ հէյէթինէ միւրաճաաթա մէճպուր օլաճագլար տըր։

2 մարտ.—Ցիկէր պիլճիւմլէ ահվալտէ եալընըզ իմզալայան հիւքիւմէթլեր էսթիյարի օլարագ հաքէմ ուսուլինի թավսիյէ իտէճէքլէր տիր։

3 մարտ.—Զուհուր իտէն միւնազաատա զիմէտիալ պուլընան պիլճիւմլէ իմզալայան հիւքիւմէթլեր միւնազաանն մէնի իչիւն մէսէլէյէ

—Պագը՞յօր մը, քի՞մ...

—Ֆիմ օլուուղընը պիլիրսին... պէշ ալթը կիւնտէն պէքի հէր սապահ կէօրտիյիմիւզ չու մահպուս իչիւն սէօյլէյօրում։

—Պագըշընտան գօրդարըզըմ չախս իչիւն սէօյլէյօրսըն...

—Պագըշընտան հիչ գօրդաճագ չէյ եօգ... զավալընընն օ սիյահ սաշլարընա, օ սուլուգ լէհճէսինէ ատէթա մէֆթունըմ, վագըտ բէք կէնճ սայըլմազ, էն ազը գըրգ եաշընտա վար իսէ տէ, կէօրիւնիւր քի չէքմիշ օլարը գը էզիյէթ վէ իչքէնճէ երազիւնտէն՝ լէհճէսինէ պազուգլըգ թարը օլմուշ. մամաֆիհի պու ատամ պէնիմ խօշումա կէլիյօր, պու ատամըն խըրսըզ օլմասընընա էմին իմ։

—Գէլէքի տէ գաթիլ տիր։

—Տէլիսին, Բընէ, ատէթա տէլի։

—Նէ՞ եաթայըմ, էլիմտէ տէյիլ, պու ատամը հէր կէօրաճքէ գօրգումտան թիթրէյօրում։

—Բրէֆէքթիւր օթէլինտէքի կէնճ եօլճուռնընն պահսը օլարը զէման հիչ թիթրէմէյօրսըն եա՞...

Բընէ գըզ գըրմըզը քէսիլիզ, մահճուպանէ պիր թավը իլէ։—Հա՞նկը եօլճը... քիմտէն պահս իթտիյինի հիչ անլայամայօրում...

—Ամմա եաթտըն հա՞... քիլիսէյէ կիտեր իքէն իքի տէֆա թէսատիւֆ իթտիյիզ օ չիրին սիմալը, գըվըրճըգ գումրալ սաչը, ինճէ պըյրգը, լաթիֆ պագըրը եօլճըյը ունութարըզընա պէնի՞ մի ինանարրահագարն։ Պէն իսէ՝ սէնի տաղրու պիր գըզ պէլէմիշ իտիմ։ Հիչ ումմազ իտիմ քի, սէն պէօյլէ իքի եիւզլիւք իտէքսին։

7.

Բընէ կիթտիքճէ տահա զիյատէ գըզարարագ։—Իմին օլ քի, Բօլին...

—Սէն տէ էմին օլ քի, էլան ագլըն ֆիքրին օ չիրին տէլիգանլըտա օլուուղընը պիլիրիմ, ատղրուսը չիրին օլուուղընը ինքեաթ իտէմէ.. օթէլտէն չըգալը օն պէշ կիւն օլարը գը հալտէ, գաշ տէֆալար խաթրընա կէթիրտին. կէօրէպիլէճէյինէ զէրրէ գատտար իւմիտին օլա, կէօզիւնիւ բէնճէրէտէն այրըմայաճաղընա հիչ շիպհէմ եօգ...

Բընէ տէրինտէն պիր ահ իտիւզ, ճէվապ վէրմէքսիզին տիւչունճէյէ տալը։

Բընէնին ագլը ֆիքրի քիմ օլուուղընը պիլմէտիյի եօլճուտտա օլուուղընա տաիր Բօլինին իֆթաաեսի բէք ատղրու իտի։ Պու պահսը կէչէն եօլճունընը Բագդալ Լանթիէնին օղլու Բօլ Լանթիէ օլտուղընը օգույանլար էլպէթ անլամըշլար տըր։

Բօլ Լանթիէնին օ սէվիմլի սիմասը Բընէյէ զիյատէսիյլէ թէէսիր իթմիշ իտի։

Բօլ Լանթիէնին Բրէֆէքթիւր օթէլինտէ իգամէթի էսնասընտա, Բընէնին մահզունիյէթը հալի պիր տէրէճէյէ գատտար միւնտէթի օլմուշ իքէն, մէրգում օ թէլտէն զայգուպէթ իտինճէ, Բընէնին գալպինի տահա պէօյիւք պիր մահզունիյէթ իսթիլա իթմիշ իտի։

Բօլին Լամպէր՝ արգատաշընն էսրարը գալպինէ վագքի օլմուշ իտի իսէ տէ, պէօյլէ քիմ օլտուղընը պիլմէտիյի վէ պիր տահա կէօրմէյէ իւմիտի օլմասընը էսասընճը պիր քիմսէյէ Բընէնին միւԹէլեի աշգ օլաճաղընը ասլա մէմուլ իթմէմիշ իտի։

—Իչթէ, իչթէ... պագ, պագ... Բընէ...—տէտիքտէ, Բընէ տիւչարը հէյէճան օլտու վէ Բօլինին իպրամընը գըսա քէսմէք իւզրէ գարշըքի բէնճէրէյի կէլիրի կիւզել պիր նազար աթֆ իթտի։

Հապսխանէնին տէմիրլի բէնճէրէյէրինին արգասընտա Թագրիալէն գըրգ եաշընտա, չիրին սիմալը, սիյահ սաչը, գարա կէօզիւ, հագիգաթէն պէյնիլէճէք պիր քիմսէ կէօզիւնիւ մէքթէպէ տիքմիշ տուրմագտա իտի։ Մէքթէպին բէնճէրէսինին արգասընտա իքի կէնճ գըզ պուլընտըզընը կէօրտիւ, եախօտ Թամսին իթտի վէ կիւլէրէք սէլամ վէրտի։

Բօլին.—Պագ, Բընէ, սէլամ վէրիյօր, կիւլիյօր։

—Կիւլմէսինտէն Թիթրէյօրում։

—Նի՞չիւն... պունտան լաթիֆ պիր շեյ օլո՞ւր մը քի...

—Պէն հիչ պիր լէթաֆէթ կէօրմէյօրում, հաթթա պագըշընտան գօրգույօրում...

—Տուտագլարը գըմըլտանըյօր կիպի... պիր շեյ սէօյլեյէճէք... տինլի...

Ֆիլհագիգա մահպուս սէօզէ պաշլայըպ։—Նէ՞ գատտար մութլու սընրը, Մամազելէր... գիրա սէրպէսթսինիզ... պէն իսէ մահպուսըմ վէ պու հալէ ֆամ թահագգ օլմագ իչիւն Ալլահ շահիտ քի, հիչ պիր գապահաթըմ եօգ տըր։

Բօլին քէնտի քէնտինէ։—Զավալը ատամ... գապահաթը եօգ իմիշ... պէյլէ օլտուղընը պիլիր, իտիմ...—տէտիքտէ սըրատա, մէքթէպին չան սէսի գուլուբ իթտի։

(Տէվամ)

մուհասեպզէճիսի իզզ. Ֆաղլը էֆ.յէ Թէքֆիէն սանիյէ սընքիը միւթէմայիպի, վէ Ռէնկրը Թէլէկրաֆի վէ բօսթա միւտիրի իզզ. Վասֆի, վէ Պիթլիս վիլայէթի տէֆթէրտարը Շիւքրի էֆ.լերէ մուհասեպէի ումումիյէի մալիյէ տէֆթէրը քէպիրը ումումի խիւլաֆասընան նէյէթ պէյէ սանիյէ սընքիը սանիսի, վէ Սինօպ սանճաղը միւթասարրիֆը իզզ. Էօմէր Շէվգի էֆ.յէ միրիւլիւմէրալճը (բաշալրգ) վէ Տէրսասաէթ Ռէժի նէզարէթի մուգասէլէ մեմուրը բիփ. Գօսթաքի էֆ. իլէ խասրէի մէրքէզիյէ Թահրիրաթ գալէմի պաշ քեսթիպի Ալֆրէտ Գիլչին պէյ, վէ զրաթ վէ մուհաքէմաթ գալէմլէրի միտիրլէրի Ֆէրահի վէ Թահսին էֆ.լերի վէ Համա սանճաղը մուհասեպէճիի Հասպի, վէ Էտիրնէ Ռէժի նազարը Սավարուլ էֆ.լերէ, վէ Սէլանիք Տոյտնը Ումումիյէ նէզարէթի մէրքէզ միտիրի Սալիմ պէյէ սալիսէ բիւթիդիրի Թէվֆիկ պույրուլմըշ տը։

ՆԻՇԱՆ

Ռէժի խարէի մէրքէզիյէսի գօնթրոլ գալէմի մէմուրլարընան Մէհմէտ Ալի վէ Մէհմէտ Մալիյէ գալէմի միւէյյիզլէրինէն Ճէմալ պէյլէրէ Գիւնճիւ բիւթպէտէն Օսմանի նիշանը գիչանլարը իհսան պույրուլմըշ տը։

ԵՈՒՄՈՒՐՃԱԳ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Իսքէնտէրիյէտէն կէլէճէքլէր իլչին Գրպրըսաա 11 կիունլիք գարանթինա գօնմուշ տը։

— Ավսթրիա-Մաճառիսթանան կէլէրէք Եունան սահիլիէրինէ օզրայան սէֆինէլէրին չէտիտէն մուայնէի Թրպպէյէ ալթընա ալընմալը՝ Եունան հիւքիմէթի թարֆիտանան գարարլաշմըշ տը։

—Եունանիսթանէն Մրսրը գօնսոյսը Թարաֆընան քէնտի հիւքիմէթինէ չէքիլէն պիր գրթա թէլէկրաֆտա, Եումուրճագ խասթալը Մրսրրէն սահիր ճիհէթլէրինէ տախի եայլարը, վէ Մանսուրատա վուգու պուլան պիր գաշ միւսապատան տօլայը Թէտգիգաթը ֆէնիյէ իճրաաը իշլուն մէմուրը մախսուս կէօնտէրիլիկի պիլտիրիլիյօր։

—Դահիրէտէն կիթմիշ օլան պիր օգ Բում վէ Էվրօբալը ֆամիլեալար՝ Եունանիսթան վէ Իթալիա հիւքիմէթլէրի Թարաֆընան գօնուլան 11 կիունլիք գարանթինայը պէքլէմէմէք իշլուն տէնիզ Թարիգի իլէ տօղրու Ինկիլթէրայա կիթմիշլէր տիր։

—Եունանը Տիլօ ատասընտաքի Թէհաֆֆուզխանէտէ գարանթինալարը իքամլ իթմէքտէ պուլընանլար՝ պիր հարպ սէֆինէսի իլէ Բիրէյէ նագլ իտիլէճէքլէր տիր։

—Չիշէք խասթալըը Իզմիրտէ կիթտիքճէ եայըլմագտա օլտրըղընան, լազըմ կէլէն Թէտպիրլէր էլէ ալընմասը իշլուն մէրճիիինին նազարը տիգգաթը ճէլլպ օլընտրը կիպի, իմթիհանլարը հէման իճրասը յլա մէքթէպլէրին պիր ան էվվէլ Թաթիի խուսուսը տա մէքթէպ միւտիր վէ մուալլիմլէրինէ Թավսիյէ իտիլյօր։

ԹԻԻՃԱՐԻՑԷ

Իրբանի Եմրեսը

Թիֆթիք.— Պու հաֆթա զարֆընան գէյէսի 22-22¾ զզ.տան 300 պալեա մուխթէլիֆ մահալլէր թիֆթիկի սաթըլմըշ տը։

Եուն.— Իզմիրտէ եէնի գէրգրմ մալի բիացայա կէլմիշ իսկ տէ, Էվրօբա վէ Ամէրիգա իշլուն հիշ Թալեպ օլմամըշ վէ պու տա Թէքլիֆին պալընընան իլէրի կէլմիշ տիր։ Բամպուգ.— Ատանատան 150 պալեա կէլմիշ վէ էհէմմիյէթսիզ սաթըշ օլմուշ տը։ Իզմիրտէ բիացայա միշլթերի կէլմէքտէ տիր։ Գանթրը 220 զզ.տան աղ իշ օլմուշ տը։ Հավրտա բիացա Թուրկունլու մէյյալ տը։ Իրէք.— Բիացա ապին օլուպ, գօղա վէ իրէք սաթըլը օլմամըշ տը։ Մարսիլիատա Սուրիա իրէկի ճինսինտէն էլտէ գալան մալ սաթըլմըշ տը։ Գօղա Թէսիմ իտիլմէք չարթըլյա իշ օլմագտա տը։ Լօնտրատա բիացա տուրկուն տը։ Իզմիրտէ Թուրքուլան Թօխսամ բէք զիյատէ օլուպ, պէօճէքլէր պիրինճի վէ իքինճի ույդույը զայէթ կիտէլ կէչիրմիշ օլտուղընան, մահսուլը մուճիպը մէմիոնիկէթ օլմասը մէմուլ պուլընյօր։ Զաթէն աղ օլան մէվճուատ եավաշ եավաշ պիթմէք իւզրէտիր։ Լիյօնատա խամ Պրուսա 47-53, Սուրիա 51-54, Սուրիա բօթը 55½-58 ֆր. իտիյօր։

Խալը.—Տէվամլը մալ կէլմէքտէ տիր։ Կէօմրիւքտէ ըէվճլը սաթըշ օլմագտա տը։ Աֆիոն.— Գրյէսի 125 զզ.տան 2 սանտրգ Զիլէ աֆիոնը սաթըլմըշ տը։ Իզմիրտէ բիացա տուրկուն օլուպ, Թէլքէլ Գարահիսար 68, վիզիթալը Գարահիսար 73 զզ. տը։ Մէվճուտ 1425 սէրէթ տիր։ Ֆիթրէթ.—Գրյէսի 20½-21 զզ.տան 12 չուվալ պէյյաղ քիթրէ սաթըլմըշ տը։ Մէվճուտ 800 չուվալ տը։ Իզմիրտէ իշ օլմամըշ տը։ Մէվճուտ 150 չուվալ տը։ Ֆիյաթ Թուրկունն օլուպ, Թապիի մալին գրյէսի 18½ զզ. տը։

Մահմուզէ օթու, սալէպ, տէրի, ճէվիզ վէ ֆընտրգ իւզէրինէ նէ իշ վէ նէ սաթըշ օլմուշ տը։ Սարը պալ մօմը.—Սաթըշ եօգ։ Իզմիրտէ բիացա բէվճլը օլուպ, գրյէսի 19 զզ.տան պիր մըգտար իշ օլմուշ տը։ Մարսիլիատա Շարգ մալի 165-168 իտիյօր։ Ճէհրի.— 1896-98 սէնէսի մահսուլընտան գրյէսի 80 բարա ֆիյաթլա 92 չուվալ սաթըլմըշ տը։ Մէվճուտ 500 չուվալտը։ Իզմիրտէ հիչ իշ օլմամըշ տը։ Ֆիյաթ իթիպարի օլարագ 2½ զրշ. տը։ Մէվճուտ 150 չուվալ տը։ Մաղի.— Բիացա հէր նէ գատար Թուրկունն իսկ տէ, իշ օլմամըշտը։ Իզմիրտէ սիյահրն գրյէսի 4.8¾ զզ.տան պիր մըգտար իշ օլմուշ տը։ Մէվճուտ հէման եօգ կիպի տիր։

Բալամուտ.— Իշլէր էհէմմիյէթսիզ տիր։ Իզմիրտէ արզ վէ Թաէպ արասընտա միւնասէպէթ պուլընմատըղընան տօլայը իշլէր մահտուտ տը։ Զամուր 38-42 բարա, իքինճի 66-68, Ինկիլիզ ուսուլի 70-74, ունանագուա 74 78, վէ գալպուրլանմըշ 84-90 բարատան պիր մըգտար իշ օլմուշ տը։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱԿՆԱՐԿՆԵՐ

Բ.

Իմ մէկ գրութիւնը որ անցեալ տարի Փասիլ շաբաթաթերթի 2611 համարին մէջ հրատարակուած էր, ի չարս այլոց սա հատուածը կը պարունակէր. «Կտակի մը կարգադրութեան գործը այնպիսի խնդիրներէն է որոյ մանրամասնութեան ձայնը՝ արժէ որ աշխարհ արարատ գիտնալէ, լսելէ չատ աւելի, Պարիսրարքարանի չորս պատերուն մէջ մնայ, անոր արձագանգը միայն դուրս ելնելն բաւ սեպելով.»

Եւ որովհետեւ ընտանիքները անհատներէ և ազգերը ընտանիքներէ կը կազմուին, որովհետեւ և ոչ մի անձ, այս անցաւոր աշխարհիս վրայ, չուզէր իւր կենաց բոլոր մանրամասնութիւնները յայտնել նոյն իսկ իւր ամենէն մերձաւորին։ Որովհետեւ իւրաքանչիւր ամբողջի՝ էն յետին մասը՝ իր ամբողջութեան յատկութիւնն ունի։ Ես կը հաւատամ թէ՝ ազգերը, նամանաւանդ փոքր ցեղերը պէտք չէ որ այս ընդհանուր կանոնէն և օրէնքէն չեղին։ Բաւ է միայն անոց վարիչներուն չը սխալիլը, որ աններելի է։ Այո՛, աններելի է, որովհետեւ մասնաւոր անհատի սխալմունքն իւր ընտանեաց, և վարիչի մը սխալմունքը իր ազգին կը վնասէ։

Եւ յետոյ պէտք է յիշել թէ՝ գրողներ ունինք որոնք, կը թուի թէ՝ հանրութեան օգտակար լինելէ չատ աւելի՝ ուրիշ նպատակի համար հրապարակ կը նետուին, որոնց տեսութեանց մէջ, յաճախ այնպիսի մտքեր կը յայտնուին որ կամ կարի սովորական են և կամ կը վնասեն ամբոխի դարեւոր զգացմանց և աւանդութեանց։ Ի՛նչ օգուտ, օրինակ, դրամի կարեւորութեան վրայ ճառելէ, երբ յետին անհատը անգամ փորձով գիտէ անոր ահռելի ոյժը։ Չէ՞ որ դարեր, չատ դարեր առաջ, նոյն իսկ մարգարէն գոչած է «Գանձուց. ե. ղեցի ձեզ փրկութիւն»։

Կրնայ, ըստ իս այս դասակարգէն սեպուիլ այն յօդուածը որ «Աւելի վեր ու գաւառական արձագանգ» վերնագրին տակ և «Շահէն» ստորագրութեամբ տպուած է տեղական թերթի մը մէջ և որ գրուած է աղջկանց համար բացուելիք վարժարանի մը պատրուակին տակ։ Այսպէս են նաեւ սոյն նիւթին վրայ գրուած յաջորդ երկու յօդուածները որք նոյն թերթի 768 և 769 թիւերուն մէջ լոյս տեսած են և որոնց վերջին մասին կցուած է խմբագրական փոքրիկ և կեղծ դիտողութիւն մը։

Այս գրութեանց հեղինակը նախ և առաջ կը բաղձայ որ նոր բացուելիք վարժարանը՝ չը յիշեցնէ բնաւ դպրոցասէր տիկիններու կրթարանը, զի անոր անունը՝ վախ պատճառելու աստիճան խոլոր լինելով՝ իսկապէս թաղային վարժարաններէն ալ վար եղած է եղեր։ Մէկի թէ՝ միւսի աւարտականները հաւասարուէին վարժուհի եղած՝ թաղային վարժարանաց չըշնաւարտները իրենց մտքին ու սրտին ապացոյցը տուած ատեն, Դպրոցասէրի սանուհիները իրենց բացակայութեամբ փայլած են եղեր։ Ասոնք անձնապէս, առիթէն օգտուելով, ատ անդ աղուրիկ հարսներ եղած՝ գոնէ, այս բաղդաւոր ամուսնութիւններէ յետոյ, ձրի դասեր չեն ստանձնած գաւառական վարժարանաց մէջ։ Դպրոցասէրի շընչանաւարտներէ մինը, չէ կրցած, մինչեւ իսկ չորս տող Հայերէնով, միաքը բացատրել իր այցեւորմին վրայ, զոր Գ. Շահէն պահած է եղեր խնամով, որպէս զի, եթէ օր մը առիթ տրուեր, կանաչապատ սեղանի մը վրայ նետէ։ Ուրիշ աղջիկ մը ամբողջ ծիծեռնակ մը օրինակած է առանց ոեւէ կէտադրութեան, ու ասոնցմէ զատ, Դպրոցասէրը երկու անառակ որդիներ ևս ունեցեր է։

Գ. Շահէնի երկրորդ յօդուածը, որ Դպրոցասէրէն աւելի, այդ խնդրոյ մասին իր հասցէին ուղղուած գրութեան մը պատասխանն է, կարի հեռաքրքրական է հոն, որոշ կերեւի թէ՝ պարոնը խորապէս վիրաւորուած է որ իր ընդդիմախօսին ուղղած խօսքերուն մէջ, կարգ մը ողի եւ անհամ բառեր ցանելէ եաքը՝ կը յիշէ նաեւ փողոցային կենդանւոյ մը անունը որ պատուաբեր չէ։ Եւ յետոյ, հակառակ մէկ ու կէս սիւնակ գրութեան, հոն, բուն խնդիրը չօշափող մասը՝ Դպրոցասէրի և Միացեալի չընչանաւարտները միմեանց հետ բաղդատութեան դնելու մէջ միայն կը կայանայ։ «Մէկի սաները եկած են սովրեցնելու, խօսելու և գրելու» ըսելէ եաքը, կը հարցնէ չեշտելով թէ «միւսները ո՞ր երկանիկ յարկի տակ պահուրտած են»։

Ի վերջոյ Գ. Շահէն իր երրորդ գրութեամբ, որ նոյնպէս կարճ չէ, կարգ մը, բուն խնդիրէն դուրս, դէպի վեր, դէպի վար, դէպի առաջ, դէպի ետեւ խօսքեր յաղ և յահեակ սփռելէ յետոյ, սա միտքը կը յայտնէ թէ՝ Հայ տիկիները, Դպրոցասէրէ չատ առաջ, և անկէ յետոյ պարբերաբար իրենց գործունէութեանց ապացոյցը տուած են եւ թէ՝ սա և նա տիկինը սա և նա ձեռնարկի պարագլուխը եղած է։ իսկ Դպրոցասէրը որ, իր ստեղծման օրն իսկ, ինքզինքը տաք և ներշնչող չընչանի մը մէջ դտած է, չէ կրցած օգտամատոյց լինել։

Ինչ որ կը վերաբերի խմբագրական դիտողութեան, հոն, ըսուած է թէ՝ ինքը—խմբագիրը Գ. Շահէնի ամեն ը. սանձերուն համամիտ չէ. միայն իր փափաքն եղած է գաղափարներու օգտակար վոխանակութիւն մը առաջ բերել։ Եւ միայն զարմացած է որ Դպրոցասէրի 50ի չափ չընչանաւարտներէ ցարդ, ոչ ոք հրապարակ ելած է, տող մը բան գրելու և թէ Դպրոցասէրի համակիր անձ մը՝ չէ դիմած իրեն Գ. Շահէնի դիտողութեանց պատասխանելու։ Պէտք չէր, կըսէ, ի վերջոյ. այսքան չուտ մոռցուէր ընկերութիւն մը որ, այնքան երկար ատեն ազգին մտադրութեան առարկայ եղած է։

Ահաւասիկ ամբողջ բովանդակութիւնը այդ երեք գրութեանց, ինչպէս նոսա խմբագրական դիտողութեան, ձեռացածը, լաւ Հայերէնով մը զուրցուած, աւելորդ բանասաեղծութիւններ են զորս գուցէ, ոմանք աղուոր ճաշէ մը ետքը, ախորժով կարդան։

ԲԱՆԱՎԻՐԱԿԱՆ ՆԵԳԱՏՄՈՒՆՔ ԵՒ ՓՈՐՁՔ

Գ.

Բանաւիրական բառագրութեան նէրխ

(Տէնէվ Նիւսէնիդրին գրվամ)

ԱԶՆ— Համեմատ դնեմք զայս յոյն édnos (էԹնոս)ի, զոր գիտուն է կիր առուած են race ի խմաստիւ առ ի կազմել ինչ ինչ գիտական կարեւոր բառեր, ethnographe, ethnographie, ethnologie, ethnologique, proethnique, եւայլն, զորս ըստ մեզ պարտ է թարգմանել ազգագիր, ազգագրութիւն, ազգաբանութիւն, նախազգեան, պահելով ցեղ բառն tribu ի համար, յունարէն ցեղն։ Ցոյն էնոս, առ մեզ «հեթանոս» եւս եղած է, ասորական մատենագրութեան ստղծեցութեամբ մուտ գտանելով մեր լեզուի մէջ, զի Ցունաց ին սեմական հէ տառն հանդիպի ըստ կարգի ալփաբէրաց և էթիկրրի։ Ի նպատաստ համեմատութեան ազգ ձայնի ընդ էնոսի կարելի է յիշել ազգն, յն էնոս, «մազ», զի հնդեւրոպական ք մերթ առ Ցոյնս ֆ է, որպէս ի դրան, «բոյր», Պարսկ. քոյ, դրէս, «բրիւր» Պարսկ. սանսկրիտ bhuri և զի կայ նմանութիւն ի մէջ մազին և ազգին, որ ըստ Պ. վարդապետի Կալֆօկեցւոյ «բամբակի մանածով շինուած գործի է, զոր ոստայնանկք կոխելով կուբանան ղմանած և կոց նետելով կտաւ ևայլն կուգործեն», lice ի լեզու Փառանկիացւոց, յորում գտանեմք և ospolin բառ՝ նշանակող զառէջ կտաւոյ, նման դարձեալ մազի։

ԱՅՈՒՂ—Հիւբշման չէ դրած զայս ի կարգի եկամտ բառից ի պարսկերէնէ։ Հ. Գ. Մէնէվիշեան համեմատ ընդունի զաշտաղ պարսկերէն ազէր կամ ազէղ բառին, և զկանոնս զորս Հիւբշման գտած է պարսկերէնի և հայերէնի համար՝ ոչ լաւ ճշդեալ և թերի համարի, թէպէտեւ հակառակ այսմիկ գտած է այլուր։ «Հիւբշման... ճամբան իսկ մատնացոյց կընէ թէ ինչպէս պէտք է հայերէնի մէջ պարսկերէն ծագում ունեցող բառերը ձգանագանել։» Հիւբշման սանսկրիտ àngàra բառին հետ համեմատութիւնն սխալ համարի և յոյն ազէլ, «մուր», բառի հետ համեմատութիւնն չընդունի իրրեւ հաւաստի։ Հ. Գ. Մէնէվիշեան յարեալ է այն մեկնութեան որ ի ձէրեէրէ Շարբէյէ, թիւ 3273, պարսկերէն ազէրէն բառիւ, «ածուխ, այսինքն չվառած փայտ»։

Գէորգ դպիր յիւր Պարսկերէն-Հայերէն բառագիրս այսպէս դրած է. «Ազէր հօտեցեալ այբելի ճիւղք որթոց, պազ չըվուղընէն պուտանան չէօրլէրի։ Ազէղ տես ազէր։» Ըստ մեզ Ազաբերէն և ազէրի կամ ազէղի անմիջական համեմատելին կամ փոխառութիւն է միայն՝ ի հայումս ածի, զոր դնեն Ն. Հ. բառագիրքը ի Յաւելուածի աշխարհիկ բառից՝ մեկնութիւն տալով. «Ածախ, կտրան թփոյ կամ ոստ ծառոց ի ծածկոյթ տանեաց, ուր ի վերայ ածախի դնի եղէգն, և ի վերայ եղեգան յարդ և ի վերայ յարդի հող»։ Պարսիկ լէր և հայ ի ի փոխանակութեան օրինակներն չատ են և անառարկուելի։ համեմատել լէնէթ, «ժանգառ», ղէր, «ժահր», էրղն, «արժան», և այլն։ կայ նաև պարսիկ բառ ազէղ, զոր Պալատեցի դպիրն մեկնէ. «Մանրիկ ճիւղք ծառոց ելեալք, աղաճրն խուրտէ չըգան տալլերի»։ Թէ և այսմ աւելի մօտ թուին հայ ցիղ, ծիղ, ղեղ, այլ միայն ձայնի և իմաստի թեթև նմանութեամբ համեմատել՝ նշանակէ ելանել արտաքոյ սահմանաց լուսոյ լեզուաբանական գիտութեան և մտանել ի սահմանս թերաստուերին տարակուսելեաց, ուր ճապաղեալ աղօտ լոյսն արդարեւ ներէ դեռ ինչ ինչ ազերաներ գտանել՝ այլ մարթ է նաև սխալել։ Ուստի զգուշութիւն պարտ դնէր մեզ իբր հաւանական միայն համարիլ համեմատութիւնն ածող բառի ընդ յոյն դպրոց, «խանձող, փայտ թերայրեաց», նաև «ՀԱՅ»։ Արդարև յոյն ին ոչ լիա ի հայումս ծ լինելոյ օրինակք ոչ սակաւ են։ դրէս, պարսկ. դաբ, «ծառ», եղնա, «բնծայ», էրբէս (սիրտ), «կուրծ», դաչս (խածեալ, խայթեալ), «ծակ», եւայլն։ Զիցէ՞ մարթ, խորհէաք, ածող և դաչս բառից համեմատութեան իրրև ապացոյց համարել զանսն Դալարիս կամ Դալարեաց կամ Ածուղ գեղջ որ ի Բաղանդարանի (Դպր. Գ. Գլ. Ի) և մեկնել ածող բառիւ, իբրեւ Ածագործագիւղ։ Թէ գտանէր յանախութիւն ածողս ի գեղջդ, հաւանական է ի հրամանէ անտի Վարդապետ բերելոյ ածողս և խարելոյ զաչսն Տիրանայ, և ի փութանակի կատարմանէ հրամանին. «Աղէ՝ տեսէք ածուղ որով երկաթ շղաղցուսցուք, զի զաչս խարեսցուք» եւայլն։—«Եւ անդէն բերին ածուղ, որով խարեին զաչսն Տիրանայ»։ Մրչափ իրաւացի էր մեր զգուշութիւն, զի արդարեւ գտաք ապա զբուն անմիջական համեմատելին, որ է ըստ մեզ լատին assula (ասսուլա), «բեկորք փայտի վառելի, տաշեղ, մարխ» նշանակութեամբ։ Կան նաեւ astula (ասսուլա) և hastula (հասսուլա) լատին կերպք նոյն կամ մերձաւոր նշանակութեամբ, այլ ըստ մեզ՝ տարբեր ծագմամբ։ Մեք հաւանական ընդունիմք թէ առաջինն ասսուլա, արմատ ունենայ լատին assus «չորած» և նշանակէ իբրեւ նուազական նորին «թերայրեաց փայտի բեկոր»։ Համեմատել նաեւ յունարէն ազա «խանձածի գոյն» և «մուր» ազվլէն և ֆ-ուլսէն զատ, որ «մուր» նշանակեն։ Եթէ լատին s (ս), մանաւանդ կրկին ss (սս) և հայ ծ մերթ լծորդ են, ցուցանեն համեմատութիւնքս massa (մասսա) (զանգուած, կոյտ) և մաշ, մաշուած, sugere (սուգէրէ) ծծել, musca (մուսկա) (ճանճ) և մաշել fissus (ֆիսսուս) (հերձեալ) և ցաշ։ Մեր տեսութեան գայ հաստատութիւն տալ պարսիկ ասելոյդ զորմէ Պալատեցի գպիրն գրած է. «Ասիւզտէ փայտ որոյ ծայրն իցէ այրեցեալ. ածը եանմըշ տուն որ Թուրքերէն ասի (քէսսկիւ)։ Ցառաջնոց եմք կամ առաջին եմք ճանաչող Ստեփան էֆ. Կուրտիկեանի խորին հմտութիւնն Թուրք, Պարսիկ և Արաբ լեզուաց։ Այլ բանասիրական խնդրոց մէջ մանաւանդ ներելի է կարծեաց ազատութիւն։

(Տեվամ) Ե. ՈՒՂՈՒՐԻԿԵԱՆ

ԻԻՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ԲԱՐԻԶՏԻ ՊԱՆԴ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ. 15 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ ՄՈՒԼՍՍԷՆ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՊԼԷՍԻ 1828ՏԻ ՄՈՒԼՍՍԷՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄԻԼ ՇԻՊԼՍԻ 1829ՏԱ ՄՈՒԼՍՍԷՆ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆրգ.	94 միլ.	Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆգ.	135 միլ.
1896 սէնէսի վարիտաթը »	18 »	Վէրիլէն Թազմինաթ »	90 »
Վէրիլէն Թազմինաթ »	215 »	Միկուրթա օլրնան մէպլղ. »	246 »

Գումբանեանըն Պանգասը՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ.
Թիւրքիա ամէնթէլիկինին միտիրի՝ ՍԻՄՕՆ ԷՖ. ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ.
Էօմիւր սիկուրթասը չիպէպի միտիրի՝ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ.
Գալաթատա Օսմանլը Պանգասընէն գարշըսընտա
Թահթապրուն խանընտա։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Էվվէլքի կիւն Ա.յաթէֆանօս ճիվարընտա Ֆիլօրէա վէ Գալաթարեայա Թէնէզզիւհ իշլուն կիթմիշ օլան Էշրէֆ վէ Իսմայիլ Նամըրընտա խքի քիշի իլէ արգատաշլարը արասընտա զուհուր իտէն պիր գավկատա՝ Իսմայիլ պուչագլա Էշրֆէի գարնընտան վէ կէօյսնտէն ադրճա եարալյըգ գաշմըշ իսկ տէ, Թուրմուշ տը։

—Թիրէպօլու աշըղընտա գայայա չարբրպ ալթընտան տէլիք աշըլմըշ օլան Հասան Բալա վարօրընն՝ կէօնտերիլէն ըրմօրքէօր վասրթասը յլա սուլարը պօշալտըրըպ, տէլիք գաբանմըշ վէ գուրթարրլմասը իշլուն իյճապ իտէն էտէվաթ Տէրսասատէթտէն կէօթիւլմէքլէ պէրապէր օլ պապատ իգթիդա իտէն Թէտպիրլէր տախի էլէ ալընմըշ օլտուղընտան պու կիւնլերտէ եիւզտիւրիլէճէք տիր։

—Բէյ տէր բէյ Իզմիրէ կէլմէքտէ օլան մուհաճիրլէր արասընտա պիր Թագըմ պիքէս ֆամիլեալար չօճուգլարընն էօթէտէ պէրիտէ վէ կէճէ սաաթ 2լերէ գատար տիլէնտիքլէրի անլաշըլմաղլա, պունրն գամիսիօնճա գաթիէն էօնիւ ալընմասը լազըմէտէն պուլընըղընտան, պունլար արասընտա ֆուգարա օլանլարը՝ էվվէլքի կիպի կէչինտիրմէլէրիյլէ իհթիյաճլարընն տէֆինէ մուավէնէթլէ, տիկէր գըսմտան 13 եաշընա գատար օլան գըզլարընն՝ գամիսիօն վասրթասը յլա միւնասիպ եէրլէրէ վէրիլիպ իրմէթ վէ Թէրպիյէ իթիտիրիլմէսի, վէ 13 եաշընտան եօգարը օլանլարընն տախի ըրզալարը յլա վէ հալէրինէ կէօրէ պիրէր չարթ վէ սուրէթլէ էմին եէրլէրէ Թէսլիմ իտիլմէսի՝ մէճլիսը իտարէի վիլայէթճէ գարարլաշմըշ վէ մուճիպինճէ գամիսիօնա պիլտիրիլմիշ տիր։

—Իզմիրտէ պիր գահվէ էօնիւնտէ Լուբիֆի Նամընտա պիր Իրանլը՝ իւզէրինէ 3էլ սիյահ աթարագ պօղաղընտան աղրրճա, վէ վագամա մահալինէ կիտէն բօլիս մէմուրընը սօլ մէմէսի ալթընտան խաֆիֆճէ եարալյան Ապիզ իսմինտ պէրիսի տէրտէաթ օլընմըշ տը։

ԱՃԾԵԼՆԵՃԷՔ

անգամ մը, համոզուելու համար որ «Հաճի Պապա» հանդերձեղինաց վաճառատունը, կը գտնուին այնպիսի պատրաստ զգեստներ որոնք թէ գնով և թէ տոկունութեամբ կրնան մրցիլ օտար գգեստավաճառներու ապրանքներուն հետ։ Վերջնական վաճառման առթիւ 100ին 20 զեղչ։

Պահճէ Գարու Սթամպօլչեան խանին դէմ։

ՏՈԳԹՈՐ Ց. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Տէրի։ էֆիրէնճի, պէլսօղուգլուղու իլէ երքէք վէ գատրնլարրն ազաի թէնասիւլիյէի պէվլիյէ խասթալըգլարը մուԹէխասսիսի (մասնագէտ)։

Պէյօղլունտա Պէյօղլը Բարմագ Գան բուտա Ն. 10 խանէսինտէ հէր կիւխասթակեանը գապուլ, վէ ճուտա կիւնլերի ֆուգարայը մէճճանէն թէտաալի էթմէքտէ տիր։ 50—35

ՊԱՑՈՂ-ՀԱՌԻՍՏԱ ՆԵՇՐ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍՕՆ ԳԻԹԱՊԼԱՐ

ԻԼԱՀԻԼԷՐ ԻԼԷ ՄԱԳԱՄԼԱՐԸ, 270 գատար մագամլարը վէ 313 իլահիլէրի հավի տիր։ Պու քիթապ եէնի պիր քիթապ օլմայրպ, էսքի պիր իլահի քիթապլըրն եէնիտէն Թապ ու Թէմսիլի տիր քի Թէքրար կէօզտէն կէչիրիլմիշ վէ Թասհիհ վէ Թասատի, վէ 62 եէնի իլահիլէր վէ պիր չօգ տախի եէնի մագամլար իրավէ օլունմըշ տը։ Նասսէթէն Թիւրքճէ սէօյլէյէն էրմէնիլէրէ Թավսիյէ օլունըր իսկ տէ, Թիւրքճէ օգուլանլարըն վէ Թիւրքճէ իլահիլէրէն լեզզէթ ալանլարըն հիմիլէսինէ տախի Թավսիյէ իտիլիր։ Իլահիլէրին ճիմիլսի տէ ինճիլ մէպատ վէ Թալիմէրինէ մուԹապրզ հնչատ խտիմիշ օլարզարընտան, հէր հանկը սընքի էրմէնիլէրէ պիլա ֆարզ բուհանիճէ ֆատէլի օլապիլիրլէր։ Ֆիյ. 10 զզ.։

Այնի քիթապ մագամըզ վէ հէպ իչիւն ուճգագ եազըլը օլարագ 344 սահիֆէ տիր վէ 5 զ.ա ոաթբլրը։

Այնի քիթապ՝ եէնէ մագամըզ իբի եազըլը, տէրտէսթը Թապ օլուպ, 6 զզ. ֆիյաթլա եազընլարտա մէյտանը ինԹիշարա չէդարբլաճագ տը։

Ֆինճանճըլար եօգուշընտա Ամէրիգան խանը քիւթիւպխանէսընէտ սաթըլրը։

(Մ. Ֆարանն Թահվիլաթ վէ ագսիսն ճէտվէլի սօն սահիֆէմիզտէ տէրճ օլունմըշ տը։

ՏՐ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ ԱՄԷՐԻԿԱ ՏԻՇ ԹԱՊԻՂԷՐԻ

396 Պէյօղլու-Նոպա Տօղրու-Եօլտա 396

Գիւնճի սահիֆէյէ միւրաճաա օլունա։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԿԻՍՏԻԿԵԱՆ ԱՐԱՐ ԹԸՄԱՆԸ ԱԼԹԸՆՏԱ

Ն՝ 407

ՃԱՆՖԷՍՃԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԱՒԵՏԻՍ ՊԷՅԼԷՐԵԱՆ

Իշպու մաղազատա Էվրօբատան կէլմէ հէր նէվի սօն մօտա իբէքլի գումաշլար, եանի սիյահ վէ բէնկիլի տամասէլէր, էնվաի պուլուզլըգ վէ կարնիթիւրիք տալը վէ տիւզ գաուիֆէլէր, տիւրլիւ չէշիտ աթլաղլար, միսօլըգ չըգկըլը վէ եաւապուգ ճանֆիֆսէր վէ հէր բէնկ բօյնէզլէր սաթըլմաղտա օլուպ, միւրաճաաթ իտէն քեսֆիֆէի միւԹէրիւէրիմիզի կէրէք ֆիյաթճա վէ կէրէք հէր ճիհէթճէ խօշնուտ իտէպիլէճէկիմիզ իլան օլունը։

ՄԻԻԹԱԼԷԱՅԱ ՇԱՅԱՆ ՊԻՐ ԹԷՏԱՎԻ

1897 փետր. 19 Թարիխինէ Բարիզ էֆզաճրարքրնտան պիրխի՝ պիր խասթա թարաֆրնտան ամիսէքի մէքթուպը ախզ իթմիշ տիր.

«Պիր գաչ սէնէ ագտէմ սովուգ ալարագ ատի նէվազիի օլտուղում հալտէ էհէմմիյէթ վէրմէտիկիմտէն տօլայը փէնա նէվ նէգլէյէ թէպտիլ օլմուշ տրը։ Էյլէվմ նէփէս պօրուլարընրն իւֆիւնէթլէնմէսի (գրիպէ) խասթալըղընա միսալթէլա պուլընրյօրում։ Նէփէս պօրուլարը դիյտատէ թազէրգ վէրտիկի իչիւն խթէտիկիմ կիպի նէփէս ալամայօրում։ Կէօյսիւմ պալկամ իլէ տօլու օլուգ, ույգու ույտյամայօրում։ Միտէմ տայմա տօլու տրը։ Հէր սաահ պալկամ սէօքիւնճէյէ տէկին իքի սաաթ գատար էօքսիւրիւպ թիւթիւրյօրում, խուսուսիյէ գէրընն տահա զիյատէ մուգատարրպ օլույօրում։ Պու հալ՝ խթիքիրա իթմէգ կէթիրիյօր իսէ տէ, խթիքիրա սա իսէմէյօրում։ Պիր չօգ իրանլար ալտրմ. գայնամրշ եարրագ վէ չիչէգ սուլարը վէ չուրուպլար իշտիմ իսէ տէ, հիշ պիր փահտէ դէօրմէտիմ. հէքիմ՝ սրգնէքիէս օլմագատ պուլրնընրմը իսպէր վէրտի։ Իշթահրմ եօգ, վէ հիշ պիր չէյին թատրը ալամայօրում։

«Պէնիմ խասթալըղրմ կիպի խասթալրարա տիւշար օյտուշ օլանլարըն՝ սիգին կիւյօ գաթիանըյա էյիւէշմէշ օլտուգարրը կաղէթատա օգուտրմ։ Իմոի իտլիա կուտրօն կիւյօ նամ գաթրան սուլընտան պանա պիր չիչէ կէօնտէրմէկէ հիմմէթ իտինիզ. մէգքիւր գատրան սուլընտան չիֆայապ օլտնաղրմը իւմիտ իտիյօրում։»

Ֆրանսա Մարինի
Բարիզ Ապէի սօգաղը Ն՝ 14

Սահիպ մէքթուպ Մ. Մարթինէ՝ ասրլ կուտրօն կիւյօ իլանընը թէէրիւպէ իթիքիրա իթմէգ կէթիրիյօր իսէ տէ, խթիքիրա սա իսէմէյօրում։ Պիր չօգ իրանլար ալտրմ. գայնամրշ եարրագ վէ չիչէգ սուլարը վէ չուրուպլար իշտիմ իսէ տէ, հիշ պիր փահտէ դէօրմէտիմ. հէքիմ՝ սրգնէքիէս օլմագատ պուլրնընրմը իսպէր վէրտի։ Իշթահրմ եօգ, վէ հիշ պիր չէյին թատրը ալամայօրում։

«Պէնիմ խասթալըղրմ կիպի խասթալրարա տիւշար օյտուշ օլանլարըն՝ սիգին կիւյօ գաթիանըյա էյիւէշմէշ օլտուգարրը կաղէթատա օգուտրմ։ Իմոի իտլիա կուտրօն կիւյօ նամ գաթրան սուլընտան պանա պիր չիչէ կէօնտէրմէկէ հիմմէթ իտինիզ. մէգքիւր գատրան սուլընտան չիֆայապ օլտնաղրմը իսպէր վէրտի։ Պունրն իւգէրինէ կիւյօ գաթրանընը գուլլանմագատ տէվամ իտէրէք, իւչ չիչէ իչտիքտէն սօնրա պէնի էրիթմէքտէ օլան էօքսիրիւք նէօպէթլէրի տէֆ օլուգ կիթտի։ Շիմտի իչթահրմ բէք էյի տիր. ասլա պալկամ թիւքիրմէքտէյիմ վէ վիւճուտիմ եէնիտէն քէսալը գուվվէթ էյլէտի։ Իշպու կիւյօ գաթրանընը իսգատ իթէնիկտէն տօլայը սիգէ թէչէգքիւրթը ապիմէմ արզ ու պէյան իտէրէք, պէնիմ կիպի պրօնչիթ վէ էսկիմիշ նէզլէյէ տիւշար օլանարա՝ սիգին իլանընը թավսիյէ էյլէրիմ։»

Ֆրանսա Մարինի

Ֆիլվագը կիւյօ գաթրանը՝ պալէատէքի մէքթուպատա թարիֆ օլուճանընը վէճհվէ, հէր թատմ վագթը գուլլանընլըրգատա, էն չէտտա նէգլէյի, կէօյիս սրգընթարընը վէ էն էսկիմիշ պրօնչիտի ազ վագթ զարֆրնտա տէֆ իտտէ. հաթթա չօգ տէֆա էբէյիճէ իլէրլէմիշ օլան վէրէմ խասթալըղընը պիլէ զապթ վէ թէտավի իտէր։ Զիրա գատրան՝ ագճիյէր գապարճրգլարընրն չիւրիւմէսինէ սէպէգ օլան ֆէնա միգրօպլարը թէլէֆ իտէրէք մէգքիւր էյի տիր։

Էյիլէշմէսի իւմիտսիզ կէօրիճնէն պու կիպի պիր չօգ խասթալըգլարրն 30 սէնէյէտն պէրու կիւյօ գաթրանր վասրթասրյա էյիլէշտիկինի կէօրմէքլէ, պազը էրպապը միսապէգա՝ իսմ միչապէէթինտէն պիլ իսթիֆատէ խասթայը ալտաթարագ, սասլ կիւյօ գաթրանընրն եէրինէ քէնտի եարարգլարը սախթէ գաթրանը սաթմագատա վէ պէօյլէճէ խասթայա ֆէնալըղը մուճիպ օլմագատ տրրլար։ Ֆիլհագեգա պազը ֆապրիգաթօրլար՝ ֆիյաթընա թամահ իլէ լեքսերիա աշաղը ճինս գաթրանլար գուլլանընրլար. պունլար ուճուգ օլուր, լաքին խասթայը էյի իթմէգ։

Պինանէնալէյհ, պրօնչիթ նէգլէ վէ էսկիմիշ նէվազիի վէ հաթթա տրգնէֆէս վէ վէրէմ խասթալըգլարընտան էյիլէշմէքիչիւն. էճզամանէլէրտէն ասրլ կիւյօ գաթրանընը (Goudron Guyot) թալէպ իթմէլի, վէ պիր կէօնա եանլըշլըգ վուգու պուլմամագ իչիւն հէր շիշէնին իւգէրինտէ պուլընան էթիքէթէ տրգգաթ իթմէլի տիր։ Մէգքիւր էթիքէթին իւգէրինտէ պատա վէ իրի եազըլար իլէ կիւյօնրն խամ վէ ամ, եէչէ վէ էբրուշը եաչ էլ վէ եանլամարընա նմանը դրիի պուլընտա դը։ Բէղա մէգքիւր էթիքէթին իւգէրինտէ ֆապրիգանընն չու ատրէսի ատախի մէվճուտ տրը։ «Մէգոն Ֆրէր, Բարիզատ ժագօզ սօգաղընտա Ն՝. 19»

Մէգքիւր իլամ պիդիմիմէ էճզախանէլէրտէ պուլընը։

(3)

ԷՀԱՄ. ԹԱՀՎԻԼԱԹ ՎԷ ՀԻՍՍԷ ՍԷՆԷՏԱԹը

ՍԷՆԷՄի 100ական 5
վէ դիյատէ հասըլաթ վէրիր.
1899 փետր.ըն 15նէի կիւնիւ ֆիյաթը

ԳԱԼԱԹԱՏԱ
ԽԱԼԻԼ ԲԱՆՇ ԽԱՆԸՆՏԱ
ՍԱՐԱՖ Ա. ՖԱՐՐԱՆԸՆ ԵԱՆԸՆՏԱ

	Ֆէյմր	Թէ-դէրրէ-1898ական	100ական
Օսմանը 1888	L. 99	L. 5	5 05
Աբժանթ. 1891	» 94 75	» 6	6 33
Գուլկա 1892	» 94 50	» 6	6 31
Սբան. 100ական 4	» 63	» 4	6 34
Մէքսիկա 1893	»102 75	» 6	5 82
Շըմէնդոֆէրը			
Նահվ ելրոնը			
Սէլ.-Մանթր.	Ֆ. 296	Ֆ. 15	5 06
Ամասոլու 2*մի	»495	» 25	5 05
Իզմիր-Այդընը	L. 85	L. 5	5 88
Գասպա (եէնի)	Ֆ. 378	Ֆ. 20	5 28
Տէրս. Բրեթրմ	»467	» 25	5 35
Հէս սէնէդրը.			
Ամաս. շրմէն.	L. 9 40	12 Շմ.	6 38
Բոս թրնթօ	» 48 75	40 »	
Տբ Պէրս	» 291/4	40 »	6 70
Պօնանգա	» 51/4	20 »	19 05
Սէթի Մէրզդ.	» 61/8	12 »	9 78
Կրօնչ Ռիճ	» 18	48 »	12 60
Տէրէբրա	» 241/4	60 »	13 32
Կրանդ. Էսթ.	» 85/8	29/6 »	17 10
» Տիբ	» 115/8	15 »	6 45
Կէնապէրկ	» 33/4	8 »	10 66
Հէրրի Նուբա	» 091/8	25 »	13 68
Հէրիսթ	» 71/2	20 »	13 63
Մէյէր Զրլթ.	» 65/8	12 »	9 05
Բոդիսան	» 107/8	18 »	8 31
Վիլլաժ Մ. Բ.	» 91/2	12 »	6 30
Վէմմեր	» 131/8	30 »	11 45

Ուշիր վաճէրբրանա ալթուն մասէնէրի հասրլաթրնա, պէտէր մասէնին սէվամթիի մրուտեթճէ, թահվիլաթրն ամրթի իսիմի նազարը տիգգաթա ալնմալը տրը։

Տաս զիյատ թահվիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Մ. Ա. Ֆարրայ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր։

ԹԸԳՆԷՖԷՍ ՎԷ ԿԷՕՅԻՍ

Նէ Զէլէլէրի

Մէքթիւբ խասթալըգլար՝ պագըլմայրպ տա եսկիտիքլէրինտէ ֆէնա նէթիճէլէրի վէ պօղուլմագ թէհլիքէսինի ինթաճ իսէրլէր։ Մունթազամ սուրէթտէ նէֆէս ալմայան խասթա՝ տաիմի պիր սըգէնթ ալթընտա, նէֆէս պօրուլարը թուրուգ վէ կէօյսիւ պալկամ իլէ տօլու օլարընընտան, պիր տագիգա բահաթ իսէմէզ։ Մէգքիւր խասթալըգլարը թէտավիսի իչիւն ումմամ թապիպլէր չաղբրմըզ էքէն, «ԷՍԲԻՐ սիկարէ վէ թօզլարը» քէչի իսրլտի քի, թըգնէֆէս, կէօյիս նէգլէյէրի։ Էօքսիրիւք վէ պիճէմմէթ նէֆէս ալէաթլարը խասթալըգլարը իչիւն թէէսիրլի պիր իլաճ օլուպ, ումմամ թապիպլէր թարաֆրնտան թագտիր վէ թավսիյէ իսրլմիշ օլմաղլա, Բարիզ վէ տիկէր էվրօպա խասթանէլէրինտէ ումմամյէթլէ գապալ օլունմըզ տրը։ Բարիգատ Սէն Լազար սօգաղընտա 20 նիմէրօպա, վէ Թիրքիաատա ումամ էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէբօլարընտա սաթըլմագատա օլտուղը իլան օլունը։

52—28

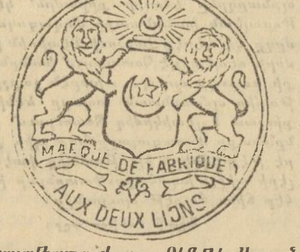

Գալաթատա վագը Զիֆթէ Արսլան ֆապրիգամրզը ֆրունընտա իմալ վէ իսրաճ իթմէքտէ օլտուղմրզ էքմէքլէրին՝ պիլխասա նէֆթատէթ վէ լէթֆէքը հագիգիյէսի իլէ էհալի թարաֆրնտան չէօհրէթ վէ հիւսնի գապուլիյէթ պուլտրը ամմէյէ մալիւմ օլմասը իլէ պու քէրբէ ախէրլէրի թարաֆրնտան իչտու էքմէքլէրիմիզին պիչիմնտէ թագլիսի, վէ կէրէք սէնատթճա վէ կէրէք թէրքիպատ ու թէրթիպաթճա պիզիմ էքմէքլէրիմիզ պիթիւն պիթիւնէ մուղայիր եարըլմագատա օլտուղը կէօրիւմիչ օլմասընտան, բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզ պաէատէքի ֆապրիգամրզ մարգասը մալի ըէնի իլէ էքմէքլէրիմիզին իւգէրինտէ պուլընտրղընտան, իթնա վէ տիգգաթ իթմէլէրի իսթար վէ իլան օլունը։

5—4

ՄԱՐԱՖԻՃԷ

ԷՎՐՕԲԱ ԳՈՐՍԱՍը

Լօնտրա 1 յունիս

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիբ.	109—50
Օսմ. էհամը աշըլտը	23—
» » գաբանտը	23—12
» » » Բ	47—12
» » » Գ	27—
Օթօման 1871	105—
Օսմանը Պանգասը	13—75
Մրսրը տուչ. մուքթահրատ	105—25
Գուլկաբ իսթիքրաղը	94—25
Գոմպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25—42

—

Բարիզ 5 յունիս

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	101—95
» » 4½ %	—
Եէնի Օսմ. էհամը աշըլտը	23—70
» » » գաբանտը	23—50
Մ՝ուպոպոլի	
Սէքթ Բ.	47—80
» Գ.	27—50
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	134—
Օսմանը Ռէթիսի էհամը	317—
» Պանգասը	592—
Գրէտի Լիոնէ	955—
Սիվէյիչ ագսիսնը	—
Իթալիա էհամը	96—25
Բռիտանիթ Թիւրք	490—
Օսմանիյէ	470—
Տուսն Օթօման	506—
Բարիզ Պանգասը	—
Սրանսիոլ	65—35
Թրանսվասալ	55—50
Գոմպիս 3 այ վատէ	25—20.

—

Վիէննա 5 յունիս

Լօնտրա իւգէրինէ գամպիս	120—70
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի ֆի.	65—60
Օսմանը Ռէթիսի ագսիսնը	145—50

—

Պէրլին 5 յունիս

Բուսմէլի չըմէնտրֆ. (մարզ)	132—40
Լօնտրա իւգէրինէ գամպիս	20—31
Բարիզ » »	80—80

—

ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՐՍԱՍը

Էսկ. Ում. ռաչն ագչ. գաբ.	25—26
» » » էն նիւքսէք	25—27
» » » էն ազաղը	25—29
Գաս սատրահ տչիլտը	25—24
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	92—
» Բ.	47—
» Գ.	29—20
Բուսմէլի չըմէն. ագչ. գաբան.	132.—
» » էն նիւքսէք	132—37
» » էն ազաղը	130—50
» » աշըլտը	131—75
Ագչէ ֆարիզի	—
Բէբօր ղբ.	42—
Հէվալէսիոլ »	—

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐը

Բէթի ագսիսնը Ֆրգ.	317—
Սիկարէթ Ա. Օս. Լի.	—90
» Բ.	—67
Թրամվայ	6—80
Ժուխանա	2—50
Օսմանիսքօն Թրամվայ	500—
Ասիւրանս	4—25
Գրէտի ժէնէրալ	6—17
Մասիէթ Օթօման	5—07
Լօրիօտ	88—
Պանգ Նասիօնալ տը Գրէս	20—
Թրանսվասալ	55—
Բրնթրմ Թահվիլաթը	470—
Պին Գոնս. իչիւն 8 կիւն խաթիլ	—
» » » » » »	—

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹը

Օսմ. լիրասը 109 ղ.տա	[illegible]
Գեյազ մէհիտիյէ ֆրանգ.	108—05
Մէթալիք »	096—10
Ինկիլիզ լիրասը	109—33
Ֆրանսըզ ալթունը	87—16
Բոլ	20—20
Գրքէմիզ ալթունը	54—05
Գարպոն գայմէսի	8—55

ԳԱՄԳԻՈ

Լօնտրա	109—22
Ֆարիզ 3 այ վատէի	23—
Բուսմէն Մանա.	10 88

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱՂԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խաղինէի Խասսայ Շահանէճէ միւպայէա օլունճագ 5000 դանթար սամանրն պէհէր գանթարը ճէտիտի 18 ղ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մահը հալը Բուսմինին 29ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկկինտէն, իթայա Թալիպ օլանլարը՝ Խաղինէի միւշարէլէյհայա կէլմէլէրի։

24 մայիս 315 3—1

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹի

ճանիպալ ալիսինտէն

Մէրքէզը էմանէթ ագլամը յլա պաղը տէվարիը պէլէտիյէ վէ պիմարխանէ իլէ խասթախանէլէր վէ գանթար իտարէսի իչիւն սէնէի հալիյէ մէվսիմը շիթասընտա սարֆ վէ հարգ օլունմագ իւզրէ իհթիյաճ կէօրիւնէն եիւզ պին եէտի եիւզ էլլի գրյէի ճէտիտ մանկալ քէօմիւրիյէ նրսֆը միկիրկէն վէ նրսֆը տիկէրի մէչէ օլարագ միւգթէզա հաթապրն չէրաթթի տաիրէսինտէ ախզ վէ միպայէա իտիլմէք իւզրէ քէյֆիյէթ ալէլ ուսուլ մէվգրի միանգասայա գօնուլրզրնտան, թալիպ օլանլարրն՝ թէէմինաթ ագչէլէրի վէ եախսա միթաէր քէֆիլլէրիյլէ պէրապէր Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի։

22 մայիս 315 2—1

Պէյօղլու ճիվարընտա Ասմալը Մէսճիտ մահալլէսինտէ Ասմալը Մէճիտ սօգաղընտա 7 նումէրօ իլէ մուրագգամ օլուգ Իթալիա տէվլէթի թէպասասընտան ճուզէբրէ վէ կայթանօ Տօնիզէթ էօհտէսինտէ օլտրզը հալտէ մուգատտէճէ պա սէնէտը բէմմի 1500 լիրաի Օսմանի տէյնի մուգապիլինտէ վէքեալէթր տէվրիյէ իլէ Ապրահամ Կրումպէրկին վէֆաէն էօհտէսինտէ պուլընան մալիւմ էլ հուսուսա վէլ միւլթէմիլաթ սըրֆի միւլթ մա գագինօ մէնզիլին միւտտէթը մուայյէնէնին միւրուր էյլէտիկի հալտէ թէվքիյէի տէյն օլունմամասընտան նաչի, տահնը մումկիյէ թարաֆրնտան վուգու պուլան խթիտա իւգէրինէ ուսուլ վէ նիզամը մուճիպինէ թարիխը իկանտէն իթիպարէն 45 կիւն միւրուրինտէ իհալէի էվվէլիյէսի վէ օնտան սօնրա տա 15 կիւն զարֆրնտա 100ական 5 զամմը գապուլ խտիլէրէք խթամը միւտտէթատէ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունմագ իւզրէ 61 կիւն միւտտէթլէ մէվգրի միւզայէտէյէ գօնուլրզրնտան, թալիպ օլանլարը վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ խթէյէնէրին՝ մէգքիւր էմլաքը գըյմէթը մուխամմէնէ վէ թահրիրիյէսի օլան 375,000 ղրշ.րն 100ական 10ը նիսպէթինտէ բէյ ագչէլէրինի միւսթահրվպէն Տէֆթէրը Խագանի նէգարէթը ճէլիլէսի սէնէտաթ խարէի ուսմամիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

3 նիսան 315

Աիչէ Պահրիյէ վէ Խասիչէ Հիքմէթ հանրմարրն՝ բէտէրլէրի միթէվէնա Մէհմէտ Ռիֆաթ էֆ.նին հասրլաթը վագֆիյէյտէն էվգաֆը Հիմայուն Խաղինէի ճէլիլէսինէ մահքիմունպիհ զիմմէթի օլան մէպպուղին թէէմինը խթիֆասը իչիւն Խագինէի ճէլիլէճէ մահճուզ վէ Մահմուտ Բաշատա Սէրվի Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Մօլա Թաշը սօգաղընտա վագը մեճմուը թահմինէն վէ թէրպիէն 390 արշընատան իպարէթ վէ տերունինտէ շէհրի 200 ղշ. խմար կէթիրիր 9 գրթա պարագայը հալի 1 վէ 3 վէ 5 վէ մուքէրրեր 5 նումէրօլարա մուրագգամ վէ եէքտիկէրինէ մութթասրլ արասլարը 25 սէհիմ իթիպարբյա միթէվէֆա էօհտէսինտէ պուլընան 7 սէհիմ հիսսէսի՝ 61 կիւն իճրա գբլընան միւզայէտէ իւզէրինէ 15300ղշ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ թէգաբրուբ իտէրէք մուվագգաթէն գարարատէսի քէշիտ գբլընմրզ օլմաղլա, 100ական 5 զամմ իլէ Թալիպ օլանլարը՝ 31 կիւն զարֆրնտա Տէրսաատէթ Իլամաթը Նիզամիյէ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

10 մայիս 315

Խաղինէի ճէլիլէյէ ագչէ նագլինէ մախսուս արապանրն իգթիպա իտէն հայվանլարընը թէտարիքէյտէ իշլէտիլմէսի մէսարիֆինին պիր սէնէ միւտտէթ, վէ կէչէն սէնէ իթթիխազ օլընան չէբաիթ իլէ պիլմիճնագասա մագթուէն թալիպինէ իհալէսի մուգաբրէր օլուպ, հալիրանրն 1ինճի սալը կիւնիւ գարարտատէսի քէշիտ օլունարագ, 3իւնճի բէնճէնպիհ կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունը։

22 մայիս 315 2—2

Էվգաֆը մագպութէտէն Մէհէմմէտ էլ Ֆաղլլ հագրեթլէրի էվգաֆրնտան Զէօհրա գարիյէսինին խուսմ հարյաթընը՝ 315 վէ 316 սէնէյէրինէ մահասսպէն իքի սէնէյլիկի 28600 ղրշ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտրզը՝ Պաղատատ էվգաֆ մուհասպէպէիլիկինտէն քէչէտէ գբլընան 17 մայիս 315 թարիխի թէէկրաֆնամէտէ պէյան վէ իշար օլունմրզ օլմաղլա, զիյատէյէ թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իկանտէն իթիպարէն սէնէի հալիյէ չէհրը հագիրանընրն 2ինճի կիւնիւնէ տէկին 100ական 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միսթասհրպէն Տէրսաատէթճէ էվգաֆը Հիմայուն Խագինէի ճէլիլէսինտէ Մուհասպէպէի Ումումիյէ խտարէի ալիյէսինէ, վէ մահալինճէ մէճլիս վէ էվգաֆ խարէյէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

24 մայիս 315 3—1

Սօսուգ Զէյնէմ ճիվարընտա Լալա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Զէյնէպ Սուլթան սօգաղընտա 15 նումէրօլը մամիչթէմիաթ գահվէ տիւքքէանընրն չէհրիսի 85½ ղշ.լա Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, զամմ իլէ խթիյարընա Թալիպ օլանլարը՝ թարիխը իկանտէն իթիպարէն մահը ճարիի Ռումինին 31ինճի բաղար էրթէսի կիւնինէ տէկին բէյ ագչէլէրինի ախզ սուբէթինէ ալճամէթը մէգքիւրբ իլէ պէրապէր, Թիւրքճէ «Զավուշօղլու» խարէսի եազըլմրզ օլտուղընտան, վէ «Սթանպոլ» իւնվանը քեաղրպարընտա տասի եինէ «Զավուշօղլու» խարբէսի իլէ պէրապէր իքի սիյահ ալճամէթ պուլունտրզընտան, պու ալճամէթը մախսուսէլէրէ տիգգաթ խտիրմէսինի բէճա խտէրիզ։

78—26

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՐՕՍԻԱ
ՍԻԿՈՒԻՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍը

1881 մարտ 20 Թարիխի իւգաղը իմբէրաթօրի իլէ Թէէսիա գբլընմրզ օլան իշպու գումբանեանրն մէրքէզի՝ Բէթէրսպուրկտա պէօյիւք Մօրսքատատա 37 նումէրօլրօթէլը մախսուսրնտա գեանն։

Տէօրթ նէվ սիկուրթա, եանի ԵԱՆԿՐՆ։— ԷՕՄԻԻՐ։— ՆԱԳԼԻԹԱԹ։— ԳԱԶԱԼԱՐ։

Գումբանեանրն Շարգ միճիէթթիը ումումիսի
Ա. ՀԻՐՄԻՐԻԶ

Գումբանեանրն քեամիլէն Թէէտիյէ օլունմրզ Ֆրգ.
սէրմայէսի 10,000,000
Թէէմինաթ ագչէսի 93,000,000
1881 սէնէսինտէն պէրու գումբանեա քէնտի միւշթերիլերինէ Թէէտիյէ իթմիշ ղուտուղը մէպպուղ 100,000,000 ֆգ.ը կէչմիշ տիր։

Թիւրքիա իչիւն ամէնթը ումումիսի
ԹԷՈՏՕՐ ՐԸԲԻՆ

FARBENFABRIKEN VORM. FRIEDR. BAYER & C.
ELBERFELD (Allemagne)

Somatose

Տատսրզ Թօզ։ | Էթիին պէսէլէյիճի խասսէլէրինի հավի տիր։

ԳՈՒՎՎԷԹ ՎԷՐԻՃԻ ԱԼԷԱ ՊԻՐ ԻԼԱՃ

Զայրֆի ատամլար, սէմիրմէյէն չօճուգլար, վէրէմ, պազը միյտէ խասխասթալըգատան եէնի չբգրլարը զէման. վէ պախուսուս | Թալրգլարը, լօհուսա խասթալըը, չօճուգլարը քէմիք խասթալըը։

ՍԱՐԱԼԸԳ (ԳԼՕՐՕԶ)

Խասթալըը իչիւն բէք ֆիտէլի տիր։
ՍՕՄԱԹՕԶ՝ պիլա խթիանա իչԹիկայը աչար։
Ինսան վիճճուտրընն աղբրլրը՝ պէհէր 4 հաֆթատա 8 լիպրա արթար։
Սօսմթօզ՝ 25, 50, 100 կրամրզ գութուլար տէրուինինտէ սաթըլրը։
Գեաֆթէի էճզախանէլէրտէ պուլընը։—Սթանպուլտա Ժոհ. Գինէքթէլտէ թօբտան սաթըլրը։

ՍԱՏԱՆ ԼԱՊՈՆԱ
ԱՆՈՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍ

ԱԿՈՒՄԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԱԼ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ 200,000,000 ՖՐԳ.
ԻՐԱԿԱՆ ԱԿՈՒՄԱՅԻ 50,000,000 » ՖՐԳ.

Տէրսատատէթ ամէնթիկի, Գումբանեանրն Հանրագիտարանի Հանրային խնայբանքի, Սթամբուլի, Սամսունի, Հալեպի, Բեյրութի, Դամասկոսի, Հերակլեայի, Սինոպի, Տրապիզոնի, Սեբաստիայի, Կարսի, Էրզրումի, Մարաշի, Սեբրիի, Ադանայի, Ալեքսանդրետի, Ալեպի, Մերսինի, Ուրֆայի, Մարդինի, Դիարբեքիրի, Մոսուլի, Բասրայի, Բաղդատի, Հոմսի, Դամասկոսի, Հայֆայի, Յաֆայի, Երուսաղեմի, Պորտ Սայիդի, Գազայի, Սալոնիկի, Սմիրնայի, Բրուսայի, Էսքիշեհիրի, Կոնիայի, Սամսուն